

Täysistunto

Torstai 10.11.2016 klo 16.00—21.26

5. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2016 kolmanneksi lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys HE 221/2016 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu

17.51 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyseessä on kolmas lisätalousarvio, siitä muutamia asioita.

Ensinnäkin vähennetään tuloja 210 miljoonaa ja lisätään määrärahoja 106 miljoonaa, ja nämä huomioon ottaen vuoden 16 kolmas lisätalousarvioesitys lisää valtion nettolainanoton tarvetta 317 miljoonaa. Varsinaisten tulojen arviota alennetaan nettomääräisesti 210 miljoonaa euroa ja verotulojen arviota korotetaan nettomääräisesti 608 miljoonaa. Tässä taustalla ovat etenkin alkuvuoden verokertymätiedot, joiden pohjalta muun muassa ansio- ja pääomatuloverojen arviota, yhteisöveron ja arvonnäköveron tuloarviota ehdotetaan korotettavaksi. Verotuotto on sitä vastoin jäänyt odotettua heikommaksi muun muassa perintö- ja lahjaveron osalta. Osinko- ja osakkeiden myyntitulojen arviota alennetaan 758 miljoonaa euroa. Muutoksessa on kyse tuloutusten siirtämisestä vuosille 2017 ja 2018.

Jos katsotaan tätä kokonaisuutta, niin päätöspäätöksen mukaan hallitus ei ole lisännyt menoja eikä sitä kautta lisännyt alijäämää, joka on kieltämättä kuitenkin ongelma. Ne suurimmat selittävät tekijät löytyvät nimenomaan näistä osinko- ja myyntitulojen tuloutuksen siirtämisestä ensi vuodelle. On ollut omistajaohjauksen näkökulmasta järkevämpää omistajapolitiikkaa tehdä nämä tuloutukset, saavuttaa nämä tavoitetut myyntitulot, ensi vuoden puolella. Lisäksi on syytä todeta, että tänä vuonna nimenomaan turvapaikanhakijoista aiheutuvat kustannukset ovat kokonaisuudessaan 734 miljoonaa euroa korkeammat kuin vuonna 2015. Eli täältä löytyy näitä suurimpia syitä tietenkin sen lisäksi, että valitettavasti edelleen on meillä korkealla työttömyys, josta aiheutuvat menot kasvavat, ja eläkemenot kasvavat niin ikään. Eli tämä selittää näitä niin sanottuja isoja lukuja, ja painotan sitä, että hallitus on itsessään pitänyt kiinni tiukasta 4 miljardin säästöohjelmastaan, ja vaikka joitakin päätöksiä on muutettu tai jopa peruttu, (Pia Viitanen: Hyvä!) niin kehyksestä on pidetty kiinni ja vastaavat säästöt tai tulonlisäykset on haettu muualta.

Sitten joitakin nostoja täältä määrärahojen muutoksista. Ensinnäkin voisi todeta sen, että turvapaikanhakijoiden vastaanoton määrärahoja ehdotetaan lisättäväksi 110 miljoonaa euroa, mutta vastaavasti kotouttamiskorvausten arviomäärärahaa sen sijaan ehdotetaan alennettavaksi 30 miljoonaa, mikä aiheutuu korvausten piiriin kuuluvien oleskeluluvan saanein-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

den turvapaikanhakijoiden arvioitua pienemmästä määrästä. Eli koska nyt useimmat kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneet valittavat, niin nämä valitusprosessit kuitenkin kestävät. Näihin hallitus on suunnannut ja suuntaa edelleen lisää resursseja, nimenomaan seuraavassa vaiheessa näihin oikeusprosesseihin, jotta ne saadaan mahdollisimman nopeasti läpi ja saadaan sitä kautta selvyys sitten joko turvapaikasta tai siitä, että turvapaikkaa ei saa. Näistä isoista luvuista nähdään se, että on äärettömän tärkeää, että nämä maahanmuuttoprosessit sujuvat myös nopeasti, koska kaikkein kalleinta on se, että nämä ihmiset odottelevat vastaanottokeskuksissa — mikä on siis kalleinta — koska silloin heidän kohtalonsa on vielä ratkeamatta. Toisaalta, jos he tarvitsevat turvapaikan, he eivät pääse kotoutumaan ja hakemaan itselleen alkua, työpaikkaa ja eivätkä pääse sitä kautta elämän alkuun.

Edelleen nostoja:

Työttömyysturvan määrärahan tarve alenee työmarkkinatukimomentilla 32,2 miljoonaa euroa johtuen oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden aiheuttamien kustannusten tarkennuksista.

Edelleen maatalouden toimintaedellytysten turvaamiseen ehdotetaan 35 miljoonan euron lisämäärärahaa, joka on suurin osa budjettiriihessä sovitusta 50 miljoonan maataloustukipaketista. Tarkoituksena on parantaa maatilojen maksuvalmiutta ja turvata niiden kannattavuutta. Pidän tätä erittäin tärkeänä lisäyksenä, vaikka tämä kokonaisukehikko on tiukka. Meidän maatalous ja koko ruokaketju ovat erittäin vaikeassa tilanteessa. Taustalta löytyy tietenkin paljon syitä, muun muassa Venäjän elintarvikkeiden tuontikielto mutta myöskin kohonneet kustannukset ja alentunut kannattavuus. Tilanne on sen verran kriittinen, että puolustaa paikkaansa suunnata nämä lisätoimet tähän vaikeaan paikkaan.

Valtion kokonaan omistaman Baltic Connector Oy:n pääomittamiseen 28 miljoonaa. Euroopan unionin komissio myönsi Suomen ja Viron yhteishankkeelle eli Suomen ja Baltian väliselle kaasuputkihankkeelle 187 miljoonan euron tuen, joka kattaa 75 prosenttia kokonaiskustannuksista. Tämä tuki on korkein ja tämä tukiprosentti on korkein, mitä vastaaville hankkeille Suomeen on koskaan saatu — tai ehkä vastaavaa ei ole ollut, mutta ylipäänsä EU:n tukemille hankkeille.

Vielä tulorekisteriin, sen rakentamiseen, 10 miljoonaa lisää. Tämä on todella tärkeä hanke. Sillä parannetaan mahdollisuuksia uudenlaiseen verotukseen ja sosiaaliturvaan. Kun me haemme niitä keinoja, miten me voimme parantaa työn vastaanottamisen kannattavuutta, miten me voimme parhaiten kohdistaa tukea, niin meillä pitää olla tällaiset työvälineet, joita tämä tulorekisteri tuo. Tämä tulee olemaan erinomainen työväline jatkossa, kun me haemme keinoja muun muassa kannustinloukkujen purkamiseen.

Ja vielä viimeisen asiaan, arvoisa puhemies: opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla ehdotetaan 120 000:ta euroa Suomenlinnan alueella sijaitsevien muurien ja maa-vallien sortuman korjaamiseen.

17.58 Pauli Kiuru kok: Arvoisa puhemies! Sisäisen turvallisuuden selonteon yhteydessä oli puhetta, että poliisien määrä vakiinnutetaan minimissään 7 000 poliisihenkilöön. Nyt tässä lisätalousarvioesityksessä ei ollut lisäystä poliisin määrärahoihin. Siltä osalta kysyn ministeriltä, onko ymmärrettävä nyt niin, että asia on tältä vuodelta kunnossa mutta ensi vuodelle täydentävään talousarvioon tulee lisää rahaa, jotta toteutuu se 7 000 vai oliko peräti 7 200, niin kuin eilen sisäministeriön tiedotteessa oli, eli sinne tulee sitten lisää rahaa eli tämä asia on nyt sitten tältä vuodelta hoidossa ja hoidossa myös sitten ensi vuodelta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

Toinen kysymykseni koskee maahanmuuttoon liittyviä asioita. Täällä lisätalousarvioesityksessä kerrotaan, että kulut ovat 820 miljoonaa euroa korkeammat verrattuna tavanomaiseen tilanteeseen, jolloin on tullut siis 3 000—4 000 turvapaikanhakijaa. Nämä ovat isoja lukuja. Tilannehan on Suomessa se, että jouduimme hieman yllätetyiksi. Kukaan ei voinut viime vuonna tilannetta ennakoida, ja siitä liittyviä seurannaisvaikutuksia käydään nyt sitten vielä lävitse, mikä näkyy sitten tässä lisätalousarvioesityksessä, kun siellä joudutaan vielä hieman siihen lisäämään. Kysymys nyt kuuluu: kun hallitusohjelmassa on kirjaus, että laaditaan selvitys maahanmuuton kustannuksista, vaikutuksista yhteiskunnassamme, jotta päästään totuudenmukaiseen keskusteluun niistä tekijöistä, mitä maahanmuutolla on — hyvistä vaikutuksista, kielteisistä vaikutuksista, kustannuksista, eduista, haitoista, hyödyistä — koska tämä selvitys on tulossa?

18.00 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Tämä valtion kolmas lisätalousarvio on käsittelyssä, ja tämä on todennäköisesti jäämässä tämän vuoden viimeiseksi. Hienoista ennustusta on bruttokansantuotteen kasvuun, ja tämän maltillisen kasvun taustalla on etupäässä yksityisen kulutuksen ja investointien kehitys. Kun valtiovarainministeri on paikalla, niin hivenen ehkä tulevaisuutta voisitte hahmotella, miltä näyttävät nyt nämä tulevat vuodet meidän taloutemme näkökulmasta. Kyllä huoli on pitkäaikaistyöttömien kohdalla. Vaikka meillä hienoinen lasku nyt on tapahtumassa ja käänne parempaan, niin kuitenkin pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvussa ja tänne tarvitsemme varmasti lisää toimenpiteitä myös.

Valtion velanotto kasvaa tänä vuonna lähes 6 miljardiin tämän lisäbudjetin myötä, ja tämän vuoden lopussa on velkaa 105,8 miljardia, mikä on noin 50 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Meillä on iso työ tämän velkaantumisen taittamiseksi. Myönteisenä pidän sitä, että täällä on nämä pienet lisäsatsaukset maataloudelle. On meidän tehtävämme pitää huoli kotimaisesta ruuantuotannosta, ja kiitos siitä teille, arvoisa valtiovarainministeri.

Kysyisin myös näistä poliisin määrärahoista. Onko niin, että me pystymme pitämään tämän luvutun tason myös ensi vuonna? Myös kriisinhallintaveteraanien rahoitus puuttuu edelleen budjetista. Onko tarkoitus, että se tullaan varmistamaan niin, että tämä meillä nyt käsittelyssä oleva laki pystytään viemään maaliin esitetyllä tavalla?

Arvoisa puhemies! Jatkan lyhyesti sieltä. (Puhuja siirtyi puhujakorokkeelle)

Arvoisa puhemies! Hyvät edustajakollegat, omalla kohdalla tuo 2 minuuttia menee niin kovin nopeasti, joten lyhyesti täältä.

Meillä kärkihankkeisiin on tällä hallituskaudella esitetty 1,6 miljardia euroa ja näitä rahoja ja kärkihankkeitahan on nyt jo toimeenpantu. Toivottavasti niillä saadaan uudistettua maata ja pidettyä rattaita pyörimässä. Pääministeri on puhunut, että tase laitetaan työhön, ja on kertonut, että omaisuustuloilla tämä kärkihankerahoitus tehdään, joten kysyisin valtiovarainministeriltä, millä tavalla tämä tulopuoli on nyt aikataulussa eli olemmeko pystyneet löytämään sieltä taseesta näitä tulopuolia vai onko kärkihankkeet rahoitettu kuitenkin tässä vaiheessa vielä lisävelanotolla.

18.03 Jani Mäkelä ps: Hallitus esittää kolmannessa lisätalousarviossaan maahanmuuton tai, sanoisinko rehellisemmin, pääasiassa elintaso- ja turvapaikkaturismin aiheuttamiin kustannuksiin 38 miljoonan euron nettomääräistä lisäystä. Sen lisäksi arvioidaan kokonaisuudessaan tämän ilmiön hinnaksi lähes miljardi euroa tavanomaiseen 3 000—4 000 tur-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

vapaikanhakijan määrään verrattuna. Kyllä nämä luvut laittavat allekirjoittaneen ainakin haukkomaan henkeään. On selvää ja rehellistä myöntää, että eivät nämä 820 miljoonaa vuositasolla lisäkuluna maahanmuuttoon riitä, vaan tämä turvapaikkaprosessi on vasta alkua. Kun ne jotkut, jotka sen turvapaikan ehkä tarvitsevat, sen saavat, alkaa kotoutus, ja se sitten vasta maksaakin helposti 20 vuotta veronmaksajalle, ennen kuin kenties on mahdollisuutta jonkinlaiseen nettoverojen maksamiseen. Olemme saaneet työministeriön haastattelujen perusteella tietää sen, että turvapaikanhakijoiden koulutustaso ei ole erityisen keuhuttava, ja on vaikea kuvitella, että tästä väestä erityisen suuri osa kovin nopeasti Suomessa työllistyisi.

En ole tyytyväinen tähän tilanteeseen, en lisätalousarvioesityksen enkä varsinaisenkaan budjetin osalta. Haluan tietää, mitä toimia on käynnistetty vastaanottotoiminnan yksikkökustannusten sekä kokonaiskustannusten alentamiseksi. Lisäksi odotan uusia esityksiä maahanmuuttopolitiikan tiukentamiseksi. Toivon, että hallitus kääntää jokaisen kiven ja kannon lainsäädännöllisesti, että voisimme säästää näiden nuorten, parhaassa iässä olevien miesten ylläpidosta, kun samalla joudumme jatkuvasti leikkaamaan tulonsiirroista muualla yhteiskunnassa vuotuisen syömävelkamme kasvaessa veronmaksajien selkään — tai itse asiassa tulevien veronmaksajien selkään.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoisat edustajat, kun vastauspuheenvuoroa ovat pyytäneet eräät samat henkilöt, jotka ovat kohtamiten täällä varsinaisen puheenvuoron vuorossa, ja kun puheenvuorot näyttävät olevan keskimäärin 2 minuutin puheenvuoroja, edetään 2 minuutin puheenvuoroilla. Jos edustaja haluaa sitten ylittää 2 minuuttia, hän voi toki tulla tänne, ja sitten arvioidaan mahdollinen vastauspuheenvuorojen tarve. — Nyt edustaja Kiviranta.

18.05 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Hallitus sopi jo elokuun lopulla budjettiriihessä maatalouden 50 miljoonan euron kriisipaketista. Tästä rahasta tähän lisätalousarvioesitykseen sisältyy 35 miljoonaa euroa. Siitä 7,5 miljoonaa euroa on Suomen kansallinen osuus EU:n yhteisellä, erillisellä päätöksellä sovitusta maitopaketista. Sehän on puolikas, tämä kansallinen osuus, ja toinen puoli tulee EU:sta. Sitten tässä on 27,5 miljoonaa euroa kansallista tukea.

Tässä haluaisin erityisesti esittää ministeri Orpolle toivomuksen, että tästä 27,5 miljoonan euron siirtomäärärahasta tulisi kohtuullinen osuus myös Etelä-Suomeen, ettei koko raha taas menisi pohjoiseen tukeen. Sellainen keino, oikeastaan ainoa käytettävissä oleva, olisi käyttää se vuoden 2018 luonnonhaittakorvauksen leikkauksen peruuttamiseen. Sielähän sovittiin luonnonhaittakorvauksen leikkauksesta, ja se on ollut aikomus peruuttaa. Kysymys on asiasta, joka kohdistuu koko maahan, mutta siis myös Etelä-Suomeen, ja kohdistuisi tasapuolisesti koko maahan. Siihen on arvioitu tarvittavan ehkä 18 miljoonaa euroa. Eli kun olette turkulainen ministeri, niin olisi hyvä, että pitäisitte myös, arvoisa ministeri, Etelä-Suomen puolta tässä luonnonhaittakorvausasiassa. (Kaj Turunen: Koko Suomen ministeri!)

18.07 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Tässä käsittelyssä olevassa kolmannessa lisätalousarviossa vuodelle 2016 on useita valonpilkahduksia. Yksityinen kulutus on kääntynyt nousuun, mikä on johtanut muun muassa arvonlisäverokertymän kasvuun 141 miljoonalla eurolla. Myös yksityisten investointien ennustetaan kasvavan yli 4 prosenttia, mikä johtu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

nee ainakin joiltakin osin eduskunnan ja hallituksen tekemistä päätöksistä työllisyyden ja yrittäjyyden edellytysten kääntämiseksi kasvuun. Autoveron tuotto on pysynyt vähintäänkin edellisvuoden tasolla tai jopa hieman noussut huolimatta siitä, että autoveroa laskettiin roimasti. Rekisteröityjen henkilöautojen määrä kasvaa 112 000:een, mikä on tärkeää auto-kantamme uudistumisen kannalta. Työllisyysaste on noussut hieman vuoden takaisesta, ja työttömiä on työ- ja elinkeinoministeriön tilastojen mukaan noin 8 000 henkilöä vähemmän kuin viime vuonna. Kuitenkin työttömiä on edelleen liki 330 000 henkilöä, mikä on aivan liian suuri määrä, ja erityisesti pitkäaikaistyöttömien osuus on kasvanut.

Arvoisa puhemies! Tässä lisätalousarviossa on myös muita asioita, joihin tulee jatkosakin kiinnittää erityistä huomiota. Julkisen velan suhde bruttokansantuotteeseen on nousnut huolestuttavasti jo yli 64 prosentin, ja pitkällä tähtäimellä velan kasvu on pakko taittaa, koska korkokulujen kasvaessa korkotason vääjäämättömän nousun myötä budjetista tulisi muutoin jatkossa aiempaakin alijäämäisempi.

Arvoisa puhemies! Lopuksi vielä: Viimevuotisesta maahanmuuttokriisistä johtuen maahanmuuttoon liittyvät kustannukset ovat nousseet huimasti ja ovat jo vähintään miljardin euron luokkaa, luultavasti enemmänkin. On toivottavaa, että maahanmuutosta johtuvat kustannukset tulevat pieneneen (Puhemies koputtaa) tulevinä vuosina. Kysyisin vielä ministeriltä, miten (Puhemies koputtaa) hän arvioi maahanmuuttoon liittyvien kustannusten kehitystä.

18.09 Ville Vähämäki ps: Kunnioitettu puhemies! Mielestäni tämä kolmas lisäbudjetti on hyvä kokonaisuus, ja tällä me saamme edelleen Suomeen työtä, investointeja ja talouskasvua. Toki tietenkin tässä otetaan lisävelkaa 316 miljoonaa, ja näissä kuluvan vuoden lisäbudjeteissa näin ollen lisävelanotto on suhteessa siihen ensimmäiseen budjettiesitykseen yhteensä 630 miljoonaa enemmän kuin silloin kaavailtiin. Toki valtaosa siitä tulee tästä maahanmuuton kustannuksesta, mikä on 820 miljoonaa suhteessa siihen tavanomaiseen tasoon.

Nyt tuleekin mieleeni se, että kun meillä on Suomessa noin vajaa 8 000 koditonta suomalaista, niin voisimmeko me Suomi 100 -hengessä käynnistää sellaisen ohjelman, jolla me saisimme katon kaikkien päälle, sellainen ohjelma. Me olemme havainneet, että me pystymme nämä noin 35 000—40 000 maahanmuuttajaa tänne asuttamaan vokkeihin, mutta miten me emme näille omille 8 000 kodittomalle saa sitä kattoa pään päälle? Voitaissiinko tällaista jonkunlaista ohjelmaa kehittää? Tätä pohdin tässä mielessäni.

No, sitten haluan nostaa vielä esille yhden asian, ja se on tämä taajuushuutokauppa, mikä meillä on tässä käynnistymässä. Siellä kuusi kanavapakettia huutokaupataan, ja siellä lähtöhinta on ä 11 miljoonaa kappale, ja näin ollen ensi vuoden budjettiin saadaan siis vähintäänkin 66 miljoonaa, jos kaikki menee kaupan. Mutta jos me jotenkin pystyisimme vielä jaksottamaan tätä huutokauppaa, ottaen huomioon muun muassa tämän DNA:n mahdollisen listautumisen, ja saamaan kilpailua vielä enemmän sinne huutokauppaan, niin me kenties voisimme saada vielä huomattavia lisätuloja näitten kanavanippujen myynnistä.

18.11 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! On hyvä, että täällä myös hallituspuolueiden edustajat ovat kiinnittäneet huomiota siihen tosiseikkaan, että tässä lisätalousarviossa valtio jälleen velkaantuu. Tässä otetaan yli 300 miljoonaa lisää velkaa, ja kokonaisvelan määrä kipuaa aina tuonne 6 miljardin kieppeille. Olemme lukuisia kertoja SDP:ssä kanta-neet tästä huolta, ja oma vaihtoehtomme perustuu sille, että ottaisimme niin tänä vuonna

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

ensi vuonnakin vähemmän velkaa kuin hallitus ottaa. Ja syyhän tässä tietenkin, miksi hallitus velkaantuu, on se, että riittäviä toimia työllisyyden eteen ei olla tehty sen puolentoista vuoden aikana, kun hallitus on tässä istunut. Meillä on ollut lukuisia esityksiä, (Hannakaisa Heikkinen: Työttömyys on vähentynyt! — Timo Heinonen: Paremmin nyt menee kuin teidän aikana!) joilla työllisyyttä voitaisiin parantaa.

Puhemies! Se, mihin hallituksella on silti riittänyt rahaa, ovat olleet nämä kuuluisat veronkevennykset kaikkein hyväosaisimmille. On rahaa miljoonaperintöjen verotuksen keventämiseen, apteekkarivähennykseen, metsälahjavähennykseen, autoveron alennukseenkin, ja tällä kertaa kyllä nämä työtulon veronkevennyksetkin menevät selkeästi suurituloisten eduksi kuitenkin. Näin se vain on, ministeri Orpo, kun katsomme ostovoiman kehitystä. Eläkkeensaajien ostovoima jää miinukselle ja pakkaselle, ja toisin käy sitten hyväosaisemmille. Ja siksi että näin on, me tekisimme toisenlaisen arvovalinnan. Me haluaisimme tehdä senkaltaisen veroratkaisun, joka olisi oikeudenmukainen ja hyödyttäisi 95:tä prosenttia palkansaajista ja eläkkeensaajista. Me tätä teille kerroimme viimeksi eilen vaihtoehtobudjettikeskustelussa, ja kysimme, voisitteko tästä ottaa kopin. Eikö tämä olisi, ministeri Orpo, myös teille mieleistä ja teidän arvomaailmanne mukaista, kun puhutte aina vaikkapa keskiluokan ostovoimasta ja lapsiperheiden hyvinvoinnista? Nämä ovat juuri niitä henkilöitä, joiden hyväksi tämä meidän vaihtoehtomme toimisi. (Puhemies koputtaa) — Puhemies, tulen hetkeksi sinne ylös. (Puhuja siirtyi puhujakorokkeelle)

Meidän vaihtoehtomme todella hyödyttäessään nimenomaisesti 95:tä prosenttia kaikista palkansaajista ja eläkkeensaajista toisi myös sitä kipeästi kaivattua ostovoimaa, joka varmasti osaltaan vaikuttaisi myönteisesti myös työllisyyden kehitykseen.

Puhemies! Kuten sanottu, tässä vaihtoehtobudjetissamme me panostaisimme työllisyyteen tässä ja nyt enemmän, oikeudenmukaisempaan veropolitiikkaan, ottaisimme kaiken kaikkiaan vähemmän velkaa. Täällä on mainittu mielestäni ihan oikein hallituspuolueiden puheenvuoroissa tämä huoli näistä poliiseista. Hyvä, että lisäresursseja nyt tuli, mutta me kaikki tiedämme, varsinkin tuolla valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaostossa se on ollut usein esillä, että tämä tarvehan on huomattavasti isompi. Hallitus on omassa sisäasioita koskevassa selonteossaan sitoutunut 7 000 poliisiin tasolle, ja olemme kuulleet aika rankkoja arvioita, että tämä kehys, mikä hallituksella on poliisin suhteen, voi johtaa siihen, että poliisimiesten lukumäärä olisi tuota 6 500:ta eli huomattavasti pienempi.

Mutta, puhemies, itse pihvi tässä on se, että jälleen kerran täällä on lisätalousarvio, jonka yhteydessä oltaisiin tässä ja nyt voitu tehdä jo tänä vuonna työllisyyttä parantavia toimia. Niitä me olemme esittäneet lukuisia. Tässä on ollut monta mahdollisuutta, miten työllisyyteen voitaisiin tarttua tässä ja nyt ja ennen kaikkea miten voitaisiin työllisyyttä parantaa myös sitten oikeudenmukaisemman veropolitiikan avulla. Ja nyt kun ministeri on täällä paikalla, käytän tilaisuutta hyväkseni ja vielä kerran kysyn: kelpaisiko tämä meidän, SDP:n, oikeudenmukaisempi veroratkaisu teille?

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Kun ministerillä on tärkeä virkamenoaivan kohta, myönnän hänelle nyt sitten puheenvuoron, sanotaan 3 minuuttia maksimissaan, ja sen jälkeen sitten voidaan jatkaa debattia.

18.15 Valtiovarainministeri Petteri Orpo: Arvoisa puhemies! Harmi, että tuo edellinen keskustelu kesti niin pitkään: Komission varapuheenjohtaja Timmermans odottaa minua, minun on sinne kiirehdittävä. Muuten mielelläni olisin täällä keskustelemassa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

Nopeita kommentteja.

Ensinnäkin kriisinhallintaveteraanit. Siitä on hallituksen esitys eduskunnassa, ja rahat tulevat täydentävässä esityksessä voimaan 1.1.17.

Poliisit nousivat esille täällä monessa. Kyllä, me olemme sitoutuneet siihen, että alle 7 000:n ei mene. Nyt tänä vuonna poliisien resurssit on turvattu. Ensi vuodelle me vielä lisäämme 8,5 miljoonaa poliisille, 1,5 miljoonaa suojelupoliisille riittää ensi vuoteen. (Pia Viitanen: Ei riitä!) — Aivan varmasti riittää. — 7 200 poliisia eli käytännössä lähes jokainen poliisimies ja -nainen, joka on koulutettu, voi jatkaa työssään ensi vuonna. Tämä on totta. Se vaatii tietysti vielä sen, että poliisin ison budjetin sisällä nimenomaan näin suunnataan, mutta se on valtioneuvoston ja tähän mennessä trion, hallituksen puolueiden, linjaus.

Maahanmuuton kustannukset: Kaikkein parasta on — tällä hetkellä — se, että me viemme nopeasti läpi nämä prosessit ja että erottuvat ne, jotka turvapaikan saavat ja jotka eivät, ja että heidät, jotka eivät suojelua tarvitse, myöskin nopeasti ja tehokkaasti pystytään palauttamaan kotimaahansa. Tämä on se kaikkein nopein. Heidät, jotka turvapaikan saavat, pitää nopeasti integroida niin tehokkaasti kuin mahdollista suomalaiseen yhteiskuntaan. Ja aivan oikein, työministeri Lindström on aivan keskeisessä asemassa sekä oikeusprosessien että kotouttamisen kannalta, joten hänen kanssaan kannattaa käydä näitä keskusteluja.

Maatalouden tuista. Etelä-Suomen tuet ovat kieltämättä tärkeä asia. Tässä varmasti ovat kaikki hyviä esityksiä, mitä maa- ja metsätalousministeri aiheessa tekee. On tärkeää, että koko maassa säilytetään tasavertaisesti mahdollisuudet harjoittaa monipuolista ruuantuotantoa.

Talouden kokonaiskuvasta. Siis se perusongelma on työllisyys — aivan oikein, edustaja Viitanen. Se on se kaikkein tärkein. Mutta hallitus on tehnyt paljon ja tekee koko ajan työllisyyttä parantavia toimia, ja lisää tulee voimaan ensi vuoden alusta. Ne ovat merkittäviä toimia. Työllisyys on lähtenyt parempaan suuntaan: työllisiä on 30 000 enemmän kuin silloin, kun hallitus aloitti, ja työttömiä on 8 000 vähemmän. Ei se riitä, minä olen sanonut sen monta kertaa. Me teemme lisää, me teemme koko ajan lisää. Jos te katsotte hallituksen toimia, niin kyllä sieltä löytyy samanlaisia ja samantyyppisiä toimia, jopa suoraan samoja, mitä tekin olette esittäneet, esimerkiksi se, että työttömyysturvaa voi käyttää omien työelämänsä työllistymisen valmiuksien parantamiseen, mikä on mielestäni juuri niitä asioita, mitä muun muassa teidän puheenjohtajanne Rinne on esittänyt.

Mitä tulee siihen teidän veroratkaisuunne, se 95 prosenttia, niin tämä hallituksen esitys parantaa tilannetta 100 prosentilla palkansaajista. 100 prosentilla joka ainoalla verot laskevat sen 0,6 prosenttia, (Puhemies koputtaa) tai enemmänkin, jos on siellä matalimmissa tuloiluokissa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Myönnän nyt muutaman vastauspuheenvuoron. Debatin ainekset on tässä olemassa. Ministeri kerkeää olla jonkun minuutin täällä.

18.18 Riitta Myller sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri sanoi juuri tuossa, että talouden kokonaiskuvan kannalta tärkeintä on työllisyys, ja tästä emme varmastikaan kukaan voi olla eri mieltä. Sen vuoksi silmiini pisti nyt tästä kolmannelta lisätalousarviosta se, että siellä esitetään vähennettäväksi 20 miljoonaa euroa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta EU-rakennerahasto-ohjelmista, ja syy on se, että pienten ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

keskisuurten yritysten kehittämisohjelman käynnistyminen viivästyy. Kuitenkin, jos ajatellaan sitä, mitä näillä rahoilla voidaan tehdä, niillä voidaan tehdä juuri niillä alueilla, joilla työttömyys on kaikkein suurinta, pohjoisessa ja idässä. Mistä johtuu, että näin on päässyt käymään? Kysyn tätä siitä syystä, että siellä on erittäin paljon sellaista, (Puhemies koputtaa) mihin näitä rahoja voitaisiin käyttää, ja työllisyyden kannalta tämä on erittäin tärkeä asia.

18.20 Hannakaisa Heikkinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ilmeisesti ja selvästi SDP:n varjobudjetti, jolle eilen varattiin käsittelyaikaa, jäi liian pahasti Trumpin valinnan varjoon, kun koko suullinen kyselytunti ja tämän vuoden lisätalousarvio pitää käyttää sitten sen esittelyyn.

Mutta, arvoisa ministeri, kiitän tästä, että tämä 35 miljoonaa euroa maatalouden hätään tulee. Varmasti entisenä maatalousministerinä tiedätte meidän maatalouden tilanteen.

Mutta en tiedä tätä asiaa, mitä aion teiltä kysyä: Maaseutuvirastolle myönnetään 1,4 miljoonaa euroa toimintoihin, jotta tämä kriisituki saadaan toimeenpanoon. Viljelijätukia maksetaan aikaisemmin, jo tänä vuonna, ja sitten viljelijätukien toimeenpanon kannalta välttämättömän kehitystyön jatkon varmistamiseen. Miksi aina tarvitaan lisärahoja? Mitkä ovat sitten ne Mavin perustoiminnot, mihinkä on se normaali määräraha? (Puhemies koputtaa) Miksi aina tarvitaan sitten lisää? Tämän haluan kysyä.

18.21 Kaj Turunen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En puutu nyt näihin varjobudjetteihin sen enempää, mutta otan pienen pointin edustaja Viitanen puheenvuorosta, kun edustaja Viitanen sanoi, että hallituksella on varaa antaa autoveroalennus. Todellakin, kun katsoo tässä, että autovero on plus 60 miljoonaa euroa, uusien autojen kauppa on kasvanut ennakoidusta 6 000 autolla, niin veroja alentamalla voidaan kasvattaa verotuloja. Valtiovarainministeriltä kysynkin: Missä muussa tämä mekaniikka voisi toimia kuin pelkästään tässä autoverossa? Pitäisikö meidän pohtia tällaisia kohteita, missä me voisimme veroja alentamalla kasvattaa verotuloja? (Hannu Hoskonen: Ikiliikkuja!) Onko tätä mietitty tarkasti hallituksessa?

18.22 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Niin, kyllähän tässä hallitus on kovasti muuten koettanut alentaa nimenomaan hyväosaisten veroa. Se on vain vähän ikävää, kun minä luin noita lainsäädännön arviointineuvoston arvioita siitä, mitä esimerkiksi nämä yrittäjävähennykset eli apteekkarivähennykset ja muut voisivat työllistää, että kovasti sieltä en löytänyt sellaista tekstiä, vaikka vähän oikein tutkailin toden totta tarkasti, jossa olisi sanottu, että näillä on työllisyysvaikutuksia. Kun ministeri Orpokin tässä juuri sanoi, että se kaikkein tärkein asia on työllisyys, niin miten ihmeessä voi olla varaa sellaisiin veronkevennyksiin, jotka eivät edistä kasvua ja työllisyyttä?

Sitten se, missä tässä nyt on se ero, se kuuluisa ero, ministeri Orpo, on juuri se, että meidän vaihtoehdossamme se 95 prosenttia palkansaajista ja eläkkeensaajista hyötyy enemmän kuin hallituksen esityksessä ja ne ovat juuri niitä pieni- ja keskituloisia, tavallisia ahkeria lapsiperheitä, eläkkeensaajia. On kyse heidän ostovoimastaan, joka auttaa työllisyyteen. Sitten taas niillä hyväosaisimmilla, jotka (Puhemies koputtaa) meillä vähän enemmän tienaavat, ei se ostovoimaan vaikuta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Nyt tässä vaiheessa myönnän vielä vastauspuheenvuoron edustaja Kiurulle ja sen jälkeen ministerille puheenvuoron. Ministerin aikataulu on loppu, ja pidän huolen siitä, että eri ryhmät saavat nyt vastauspuheenvuoron, ja tästä syystä vielä edustaja Kiurulle ja sen jälkeen ministerillä puheenvuoro.

18.23 Pauli Kiuru kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos puheenvuorosta.

Turunen esitti, että verot alas ja sitä kautta verotulot ylös. Ymmärsin niin, että kun yhteisövero on alennettu muistaakseni peräti kahteen kertaan ja niin tehtiin viime vaalikaudella, niin on tapahtunut niin, että veron tuotto on kasvanut. Ymmärrän myös niin, että työllisyysvaikutus on ollut positiivinen, ja tähän ehkä ministeri voi vastata, olenko muistanut ja ymmärtänyt oikein.

Sitten haluan vielä kiittää tästä poliisiasiasta. Itse asiassa tässä tuli melkoinen uutinen sanottua, kun sisäisen turvallisuuden selonteossa puhuttiin 7 000 poliisin määrän vakiinnuttamisesta ja nyt ministeri kertoi, että ensi vuonna olemme 7 200:ssa. (Pia Viitanen: Se on muuten SDP:n tavoite!) Tämä on erinomainen uutinen, ja haluan siitä ministeriä kiittää.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Vielä ministerille nyt 2 minuuttia paikan päältä. Oman kertomanne mukaan te joudutte lähtemään sen jälkeen. (Petteri Orpo: Kyllä!) Voitte jäädä, jos teillä on aikaa.

18.24 Valtiovarainministeri Petteri Orpo: Arvoisa puhemies! Voin vielä antaa viimeiset vastaukset.

Siis se on noin 7 200, minä en muista nyt aivan eksaktia summaa, ja täällä olen oppinut, että kannattaa olla varovainen näiden lukujen kanssa. Mutta käytännössä oleellisinta on se, että niiden poliisimiesten ja -naisten työsuhteita, joilla on määräaikaiset työsuhteet nyt tänä vuonna, jotka loppuvat vuodenvaihteeseen, nyt tämän lisärahan ansiosta pystytään jatkamaan. Meillä on siis maksimivahvuus, ja ei mennä taatustikaan alle tuon 7 000:n. Tämä on oleellista.

Vielä tähän eroon, 95 vai 100. Siis me kunnioitamme sitä kiky-sopimusta, jossa sovitettiin siitä kokonaisuudesta, joka laski näiden suurempituloistenkin verotusta mutta ei olisi laskenut pieni- ja keskituloisten verotusta, ja hallitus suuntaa sen omaansa. Minun täytyy katsoa se, onko kiky-sopimuksen vastainen se teidän veronkevennyksen perumisenne. Se on kiinnostava yksityiskohta. Mutta kaiken kaikkiaan uskon siihen, että veronalennuksilla on dynaamisia vaikutuksia. Yhteisöveron alentaminen on tuonut enemmän kassaan kuin vienyt. Autoverossa me näimme tämän saman. Työn verotuksessa minä olen aivan varma, että kun me nyt pääsemme sille linjalle, että työn verotusta alennetaan ja jatketaan samaa aina kun mahdollista, niin se tuo dynamiikkaa, se tuo uutta työtä ja se kannustaa ihmisiä ottamaan työtä vastaan.

Kiitän eduskuntaa erinomaisen hyvältä keskustelusta. Mielelläni jatkaisin, mutta pitää jatkaa matkaa.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Mikäli, arvoisat edustajat, debattiin vielä löytyy voimaa, niin täällä on pyydettyjä puheenvuoroja: edustajat Heinonen, Hoskonen, Hakkarainen, Järvinen, Kiviranta, Mäkelä, nämä kaikki vastauspuheenvuoroja. Menetään nämä läpi, sitten siirrytään puhujalistaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

18.26 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä otettiin esille vielä sosialidemokraattien vaihtoehtobudjetti — otin sen tuosta eduskunnan telineestä — ja täällä sanotaan: "On siis helppo nähdä, miten Sipilän hallitus on suosinut kaikin ylintä tuloluokkaa. Se muutti veroasteikkoja vuonna 2016 siten, että 12 000 euroa kuukaudessa ansaitsevalla toimitusjohtajalla on sama veroprosentti kuin puolet siitä tienavalla akavalaisella asiantuntijalla." Pitäkö tämä paikkansa? Ei pidä paikkansa. Tämä voi mennä läpi Hakaniemen torilla, mutta ei tämä mene läpi Suomen eduskunnassa. Ja tämä on tuolta eduskunnan telineestä otettu asiakirja, jossa sanotaan: keskustelualoite, Antti Lindtman, sosialidemokraatit ynnä muut. 12 000 euroa tienavalla on lähes 10 prosenttiyksikköä suurempi verotus kuin 6 000 euroa tienavalla. Sosialidemokraatit väittävät omassa vaihtoehtobudjetissaan aivan muuta.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Myönnämme tähän väliin vastauspuheenvuoron edustaja Harakalle.

18.27 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä, että edustaja Heinonen on lukenut Olli Kärkkäisen tviitin, joka herätti hänet huomaamaan tämän lapsuksen, jonka olemme korjanneet. Me olemme sen välittömästi julkisesti korjanneet. Mites hallitus on korjannut omia esityksiään ja peruuttanut niitä? Vähän eri mittakaavassa. Se on nyt sähköisessä versiossa ollut jo pitkään korjattuna. Ja muuten, ette huomannut, että ihan sama lapsus oli vuonna 2016 vaihtoehtobudjetissa, että olette nyt vähän hitaasti herännyt kyseenalaistamaan tätä asiaa. Olen pahoillani, että virhe on tapahtunut, mutta kyseessä on yhden sanan korjaus, ja se on jo toteutettu aikaa sitten.

18.28 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä, että se virhe myönnetään, mutta siitä huolimatta eduskunnassa jaetaan tätä versiota. Tämä on virallinen versio eduskunnan asiakirjatelineestä, ja täällä on mustaa valkoisella. Ei tarvitse lukea kenenkään tviittiä, vaan luetaan eduskunnan papereita, jotka tänne on tuotu. Nämä on syytä korjata silloin, jos näissä on näin räikeitä veroja. Niin kuin totesin, tämä voi mennä läpi Hakaniemen torilla, voidaan väittää, että Sipilän hallitus on muuttanut verotusta niin, että 12 000 euroa tienavalla olisi sama vero kuin 6 000 euroa tienavalla. Näin ei ole. Ja nyt kysyisin, kun, edustaja Viitanen, te vastaatte sosialidemokraattien talouspolitiikan isosta linjasta: kuinka paljon muita virheitä tässä teidän lisätalousarviossanne on?

18.29 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En ole kyllä huomannut tarkistaa, onko edustaja Heinonen mahdollisesti uudelleen tviitannut sen tviitin, mitä hän ei huomannut, ja lukiko kenties näistä papereista. Sitä en ole katsonut Twitteristä. Kuten sanottu, puhemies, ihan reilun pelin hengessä, me olemme myöntäneet, että meillä on ollut siellä yhden sanan virhe, ja se on nyt korjattu. Ja tietenkin, jos se on siellä digiversiossa, niin siellä se sitten jää elämään, ja toivotaan, että ne seuraavat monisteet, mitä eduskunnassa otetaan, olisivat sitten sillä korjatulla tekstillä.

Mielestäni, puhemies, tämä on vähän turhaa ajankulua käyttää kaksi vastauspuheenvuoroa tähän yhteen yhden sanan virheeseen, (Kaj Turunen: Miksi pyysitte sitten?) kun edustaja Harakka aika hyvin tässä jo kuvasi sitä, että hallitus on varmasti itse aika monia vähän isomman mittakaavan virheitään perunut. Ja se on hyvä, koska useimmiten me sosialidemokraatit olemme esimerkiksi esittäneet: luopukaa päivähoitomaksujen korotuksesta tai

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

luopukaa eläkkeensaajien asumistuen leikkauksesta. (Kaj Turunen: Perussuomalaisilla ei ollut yhtään virhettä vaihtoehtobudjetissa!) Ja te olette sitten luopuneet. Ihan (Puhemies koputtaa) hyvä näin, että virheet myönnetään ja niitä korjataan.

18.30 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Viitasen esiintyminen alkaa muistuttaa kiinalaista rukousmyllyä: kun tarpeeksi monta kertaa jotakin asiaa toistaa, siihen alkaa uskoa itsekin. (Pia Viitanen: Pakkohan se on vastata, kun kysytään samaa!) Viittaan tähän teidän esittämäänne, että 95 prosenttia tietystä kansakunnan osasta hyötyy, kun noudattaa teidän ohjeitanne. Herää väkisin kysymys vielä, minä takia te ette näitä aivan erinomaisia, loistavia ideoita toteuttaneet viime vaalikaudella. Se oli ihan käsittämätöntä, että nyt sitten... Veikko Huovinen aikoinaan sanoi omassa kirjassaan Havukka-ahon ajattelija, että jälkiviisaus on kaikista imelin viisauden muoto, silloin ihminen on viisaimmillaan ja kuulijat eivät välttämättä niin viisaimmillaan.

Mutta kuitenkin on tärkeää tässä huomata, kuten edustaja Turunen talousvaliokunnan puheenjohtajana aivan oivallisesti kuvasi tätä autoveron laskua, että kun demarien usko on vankkumaton siihen, että vain veroja nostamalla tämä maailma pelastuu, niin edustaja Turunen talousvaliokunnan puheenjohtajan ominaisuudessa esitti hyvin vahvan teorian ja todisti sen välittömästi oikeaksi, että kun veroja lasketaan, niin valtion tulot voivat lisääntyä. Summa summarum, (Puhemies koputtaa) ei kaikkea pidä uskoa, mitä demarit sanovat.

18.31 Teuvo Hakkarainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Verotus on semmoinen asia, että se erottaa työnteosta. Niin kuin Turunen sanoi, että autoveroa laske-malla verotulot kasvavat. Sama on muuten perintöverossa nyt. Siitä verosta, jolla verotetaan jo verotettua tuloa, vielä rangaistaan uudestaan. (Pia Viitanen: Miten miljoonaperintöjen veronkevennykset?) — Vaikka on miljoonaperintöjä, (Pia Viitanen: Onko se oikein?) se on ihan sama, näillä ei valtion kassa kasva, mutta jos verotus saadaan alas, niin silloin alkaa työtä tulemaan. Se ei tule verottamalla, sitä on kokeiltu maailmanhistorian läpi ja varsinkin sosialistisessa ympäristössä. (Pia Viitasen välihuuto) — Nimenomaan, siellä on miljonäärit tapettu ja muuta ja tullut köyhyys. Nimittäin köyhä ei työllistä ketään, mutta se jolla on rahaa, se työllistää. Se vaan menee näin. Tehokas verotus jakauttaa (Puhemies koputtaa) sen yhteiseksi hyväksi.

18.32 Heli Järvinen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Orpo täällä peräänkuulutti sitä, miten kiky-sopimusta arvostetaan. Jotta nyt kävisi selväksi, niin me vihreätkin yritämme olla parhaamme mukaan kiky-sopimuksen takana siitä huolimatta, että siinä on selkeästi myös isoja ongelmia, etenkin mitä tulee julkisen puolen lomarahojen leikkaukseen. Ja koska tämä valuvika siellä on, olisimme toivoneet ja odottaneet, että hallitus omilla toimillaan, omilla veronkevennyksillään olisi korostetusti korjannut etenkin pienituloisten verotusta, koska yhteisesti niin hallituksessa kuin oppositiossakin olemme huolissamme ihmisten ostovoimasta. Jos pienituloisten ostovoimaa parannetaan, se heijastuu kaikkein tehokkaimmin suomalaisilla markkinoilla, ja nyt se ei tapahdu, vaan pienituloisimmat hyötyvät vähiten, suurituloisimmat eniten, ja tästä olemme huolissamme.

18.33 Esko Kiviranta kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen täällä jo useamman viikon ajan joutunut kuuntelemaan näitä sosialidemokraattien puheita siitä, että yrittäjävähennys on turha eikä sillä ole työllistävyysvaikutuksia. Ajattelevatko sosialide-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

mokraatit todella niin, että jos tämä raha, 123 miljoonaa euroa arvion mukaan, otettaisiin yrittäjiltä pois ja annettaisiin verovaroina julkiselle sektorille, sillä silloin olisi jotenkin parempia työllisyysvaikutuksia ja että julkinen sektori jotenkin käsittelisi rahaa tuottavammin ja tehokkaammin yhteiskunnan kannalta kuin yksityinen sektori? Kyllä minä uskon, että yrittäjät tämän säästyneen veromäärän mielellään käyttävät työpaikkojen luomiseen, ja uskon, että sillä myös syntyy työpaikkoja.

18.34 Jani Mäkelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan ensimmäisenä kannatan edustaja Vähämäen erinomaista esitystä kodittomien majoituksesta. Toivon, että hallitus ryhtyy toimeen tämän esityksen johdosta.

Mutta mitä tulee näihin opposition varjobudjetteihin, kiinnitin huomiota, että niissä kaikissa systemaattisesti ohitetaan nämä maahanmuuton kustannukset. Tämä ylimääräinen, melkein miljardin euron kustannus, turvapaikkaturismin meille suoma lisäkustannus, ohitetaan. Tällaisen rahan kattamiseen ei mikään Sitra-säästöpossun rikkominen riitä. Hallitus esittää maastapoistamis- ja noutokuljetusten määrärahoille vähennystä. Periaatteessa tällaisesta voisi olla iloinen, mutta käytännössä todellinen syy onkin se, että kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneista suurin osa valittaa ja heitä ei voida poistaa maasta, vaikka haluttaisiinkin. Tällaisen lainsäädännön ovat perussuomalaisia lukuun ottamatta kaikki muut puolueet olleet rakentamassa. Tämä ei auta kuin veronmaksajan maksaa, tai lapsiemme, kun he maksavat näitä velkoja. Kysynkin: millä vasemmisto-oppositio kattaa nämä vaatimuksensa turvapaikka- ja pakolaiskiintiöiden moninkertaistamisesta? Hallituksen siihen osoittamat (Puhemies koputtaa) rahat eivät millään riitä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Vielä vastauspuheenvuoro, edustaja Viitanen.

18.35 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä päästäänkin siihen jutun pihviin. Meidän esityksemme, joilla parantaisimme yrittäjien asemaa, ovat varmasti työllistävämpiä. Nimittäin kyllä minä nyt luulen, että se, että vaikkapa arvonlisäveron alarajaa nostettaisiin 10 000:sta 30 000:een tai annettaisiin ensimmäisen työntekijän palkkaamisesta verovähennystä, nyt nimenomaan auttaisi sitä pientä yrittäjää eteenpäin. Eli meillä on, puhemies, taas kerran se kuuluisa taikasana "vaihtoehto", jota kannattaisi monesti kuunnella ja ottaa siitä koppii. Nimittäin mitä tulee näihin työllisyysvaikutuksiin — viittasin tässä muun muassa tällaiseen lainsäädännön arviointineuvoston arvioon näistä työllisyysvaikutuksista — niitä en löytänyt, joten ei tämä pelkästään sosialidemokraattien keksintö ole, että nämä työllisyysvaikutukset ovat hyvin heikot. Kyllä me olemme yhteisiä asiantuntijoita kuunnelleet monesti siitä, että näillä apteekkarivähennyksillä ja muilla työllisyysvaikutukset ovat kovin, kovin vaatimattomat, jos niitä on ollenkaan. (Puhemies koputtaa) Tästä on kysymys, tässä on se pihvi.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Tähän debattivaiheeseen olen havainnut vielä edustaja Järvisellä pyydetyn vastauspuheenvuoron. Otetaan se ja sitten siirrytään puhujalistaan.

18.36 Heli Järvinen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yrittäjävähennys on tervetullut toimenpide parantamaan etenkin pienituloisten yrittäjien toimeentuloa, mutta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

sitä ei voi perustella työllistämisellä, koska se ei mene työllistämiseen, jos yrittäjä saa omaan taskuunsa tuloja. Aivan sama vaikutus on esimerkiksi yhteisöveron alennuksella, jonka toteutti edellinen hallitus — katson hyvin tässä peiliin, silloin olivat vihreät mukana hallituksessa. Sitäkin perusteltiin työllisyysvaikutuksilla, mutta se, että yhteisöveroa alennettiin, ei toteuttanut tätä työllistämistavoitetta. Jos me haluamme, että yritykset työllistävät enemmän, sitä rahaa kannattaa antaa niille nimenomaan esimerkiksi ensimmäisen työntekijän sivukulujen maksamiseen tai verohelpotuksina siinä tilanteessa, että porukkaa palkataan lisää. Yrittäjävähennys sellaisenaan ei lisää työllistämistä. Sen sijaan kannatan sitä nimenomaan pienituloisen yrittäjän toimeentulon parantamisena.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Vielä vastauspuheenvuoro, edustaja Heikkinen.

18.37 Hannakaisa Heikkinen kesk (vastauspuheenvuoro): Puheenjohtaja! Joskus olen kuullut sanottavan, että demarit on katkerien ihmisten puolue. Tämä keskustelu ja kritiikki yrittäjävähennyksestä voi osin olla ihan hyvää, näkökulmia suuntaan jos toiseen, mutta haluan ainakin ekana tuoda sen viestin niiltä kymmeniltätuhansilta yrittäjiltä, jotka ilolla ovat tervehtineet tätä helpotusta. Se todellakin koskettaa monia pienituloisia yrittäjiä, yksinyrittäjiä, mikroyrittäjiä, joille tämä voi olla aivan elinehto. Samoin tämä alvin muutos, että vasta silloin tulee alv maksuun, kun saa tuloutettua rahat tehdystä työstä, on todella tärkeä heille. Ja apteekkareilta muuten sitten tuossa tulevassa lääkelaissa viedään 5 prosenttia tuloista — jos se tätä katkeruutta vähän vähentäisi.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Aivan ehdottomasti viimeinen vastauspuheenvuoro, edustaja Harakka verojaoston jäsenenä, myönnän teille tästä syystä vastauspuheenvuoron.

18.38 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Pienituloisten yrittäjien auttaminen on aivan välttämätöntä, mutta silloin se pitää tehdä niin, että se kohdentuu pienituloisiin yrittäjiin. Tämä yrittäjävähennys, jonka tarkoituksiperät ovat kiistattomasti hyvät, on ikävä kyllä toteutukseltaan täysin epäonnistunut, kuten tiedämme jo moneen kertaan toistetusti: eduskunnan tietopalvelun laskelmien mukaan siitä 60 prosenttia päätyy ylimpiin tuloluokkiin eli 75 miljoonaa euroa, jotka pitäisi käyttää toisin. Ja se, että tämä olisi elinehto pienituloisille yrittäjille, ei voi mitenkään toteutua, koska mediaaniyrittäjä, joka olisi oikeutettu tähän vähennykseen, ansaitsee alle 10 000 euroa vuodessa. Tämä 5 prosentin alennus tarkoittaa yhtä bussilippua kuukaudessa, ikävä kyllä. Siksi alvirajan nosto, (Puhemies koputtaa) jota Yrittäjänaiset ovat esittäneet 10 000—50 000... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Puhujalistaan siirrymme tässä vaiheessa.

18.39 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Tämä on äärimmäisen tärkeä keskustelunaihe, millä tavalla saamme työpaikkoja pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Mielestäni tässä on tullut aika selkeästi todistetuksi se, että ne lääkkeet, mitkä hallituksella on tähän ollut esittää, eivät tule toimimaan ainakaan niin, että työpaikkoja saadaan. Sen sijaan sillä, että suo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

raan kohdistetaan tuki sinne yritykseen, työllistäviin toimiin, on varmasti merkitystä. Tästä syystä nyt edelleen nostan esille sen asian, jota tuossa vastauspuheenvuorossani pyrin ministeriltä kysymään, johon hän ei osannut sanoa vastausta. Tällöisenä aikana Suomessa, jossa työllisyys on kaikkein vaikein asia, meiltä lisäbudjetilla vähennetään 20 miljoonaa euroa EU:n aluekehitysrahaston varoja pienten ja keskisuurten yritysten ohjelmasta, koska sen käynnistyminen on viivästynyt.

Täällä myöskin puhuttiin siitä, että leikkaaminen loppuu, kun työllisyysastetta saadaan nostettua. Nyt todella tarvittaisiin niitä välineitä, millä työllisyysastetta saadaan nostettua, millä työpaikkoja luotua. Se on mahdollista esimerkiksi niin kuin sosialidemokraatit ovat esittäneet, että 5 miljoonaa euroa laitettaisiin erityiseen matkailun kehittämisohjelmaan. Pieni julkinen raha vaikkapa EU-rahaston kautta saa aikaan myöskin yksityisiä investointeja, ja tätä kautta pienissä ja keskisuurissa yrityksissä myös näitä työpaikkoja syntyy.

18.41 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa puhemies! Tämä tempputyöllistäminen, mitä vasemmisto tuolta esittää, on sitä toveripopulismia, mistä eilen puhuttiin. Nimittäin jos yhteisöveron alennus — niin kuin tuolla edustaja sanoi, että ne verotulot ovat lisääntyneet — saadaan vielä alemmaksi, alkaa tulemaan työpaikkoja tänne. Se ei ole tempputyöllistämistä eikä tällöistä, että siirretään paikasta paikkaan rahaa: vähän niin kuin jos kaksi avantoa kaivetaan järven jälle ja kannetaan vettä toisesta toiseen, niin siitä ei ole kenellekään mitään hyötyä.

Jos tänne saadaan investointeja, muun muassa vastaavanlaisia kuin Äänekoskelle on tullut, yhteisöveron alennus vaikuttaa siihen. Suuria yrityksiä alkaa investoimaan, ja niitten ympärille syntyy luonnostaan pieniä yrityksiä, jotka tuottavat. Siinä ei tarvitse mitään rahan kohdentamista. Tämä lähtee luonnostaan silloin. Tässä on se ongelma, minkä takia täällä ei ole töitä. Kyllä me voimme sanoa tuohon, että aletaan kiertämään tätä salia ympäri ja työllistetään joku sillä. Rahaa kyllä menee, ja se turhauttaa ihmisen, mutta jos tällöinen oikea järjestys tähän asiaan saadaan, niin varmasti homma toimii. Elikkä niin kuin täällä on sanottu, verojen keventäminen tuo työpaikkoja. Se on helppo mennä sinne torin kummalle puhumaan tällöistä — se on sitä populismia, toveripopulismia — ja kertoa, että näin rikkaat ja näin rikkaat. Sitä on niin paljon maailmanhistoriassa niiltä rikkailta otettu, jossakin päin maailmaa on jopa tapettu, mutta todellisuus on se, että on tullut kaaos ja nählähätä niihin paikkoihin. Siellä on esimerkkejä.

Arvoisa puhemies! Ihan stilisoin pikkuisen tästä omalta alaltani. Tämä hallitus on tehnyt paljon toimenpiteitä yritystemme hyväksi, ja sitä kautta on syntynyt lisää työpaikkoja, mutta lisää kaivataan. Ja uskon ja toivon, että hallitus korjaa metsähaketuen vääryydet. (Riitta Myller: Toivotaan!) Tällä hetkellä Suomi maksaa Venäjältä tuodulle metsähakkeelle tukea, vaikka oma sahateollisuutemme kärsii miljoonatappioita, kun puujäte ei käy kaupaksi. Vuonna 2011 — teroitin, 2011 — päätettiin valtion sähköntuotantotuesta metsähakkeelle. Tuen ulkopuolelle jäivät kuoret, sahanpurut ja puutähdejakeet. Pidän tuota päätöstä ihan käsittämättömän huonona. Kaikki muu puujäte paitsi metsähake pilaantuu sahojen pihhoissa. Metsä menettää lämpöarvonsa ja niin edelleen. Energiatuen takia metsähaketta tuodaan Venäjältä, vaikka kotimaassa olisi polttoainetta muun muassa puujätteen muodossa yllin kyllin. Tässä on näyttö sosialidemokraattien tempputyöllistamisestä. Se menee Venäjälle.

Arvoisa puhemies! Uusi puuhakevoimala voi saada korkeintaan 750 000 euron tuen valtiolta. Jos olen oikein ymmärtänyt, tämä on liian vähän. Sen pitäisi olla 3—4 miljoonaa,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

jotta se kannustaisi sähköä ja lämpöä tuottavan voimalan rakentamiseen. Nykyään pelkäänsä suodatinjärjestelmä vaatii puolen miljoonan investoinnin, ja alle miljoonan tuella ei kukaan perusta voimalaa.

Suomen sahateollisuus on tiukassa taloudellisessa tilanteessa. Meidän on tehtävä kaikemme Suomen yhden tärkeimmän ja luontaisimman elinkeinon säilyttämiseksi. Tämä edellyttää hallitukselta pikaisia muutoksia tukipolitiikkaan. — Arvoisa puhemies, kiitos.

18.47 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Nyt heti alkuun haluan saada vähän selvyytystä siitä, kun perussuomalaiset ovat tässä tänään, edellinenkin puhuja, kehuneet tätä yhteisöveron alennusta ja viimeksi eilen täällä useampi puhuja pauhasi, miten epäoikeudenmukainen se yhteisöveron alennus viimeksi oli, ja itse asiassa pääministeri Sipilä oli tästä niin tuohduksissaan, että käytti väärää prosenttilukujakin, joten jos vaikka edustaja Turunen voisi nyt kertoa, vaihtuuko päivittäin tämä mielipide siitä, oliko yhteisöveron alennus hyvä vai huono, vai onko teillä joku oikea kanta siihen. Käsittääkseni te ette ole nyt kuitenkaan vaatimassa sen palauttamista 24 prosenttiin tässä hallituksessa. Hyvä vai huono asia?

Mutta mennäkseni tähän kolmanteen lisätalousarvioon tässä on yksi hyväkin asia, ja se on valtion omaisuuden myyntitulojen siirtäminen ensi vuoden puolelle, tämä 758 miljoonaa euroa. Toivomme, että näitä suunnitelmia harkittaisiin kokonaan uudelleen.

Hallitushan on varautunut vähentämään Nestein omistusta 50 prosentista kolmasosaan, ja yksin tämän myynnin arvo olisi nykyarvolla 1,5 miljardia euroa. Sosialidemokraattien vastuullisen sinivalkoisen omistamisen ohjelmassa, jonka pääarkkitehti oli Lauri Ihalainen, todetaan selkeästi, että Nestein omistusta ei pidä vähentää. Aivan perussyy on se, että valtio on ollut Nesteelle hyvä omistaja. Talouselämä-lehdessä haastateltiin kolme viikkoa sitten OP:n osaketutkimusjohtaja Henri Parkkista, joka totesi, että kolmessa vuodessa kolminkertaistunut markkina-arvo on ollut paljolti valtion suuren omistuosuuden ansiota. Olisiko muu omistaja uskaltanut panostaa korkealla riskillä biopolttoaineeseen, joka viimeisen osavuositarkastuksen mukaan toi jo suuremman osan liikevoitosta kuin fossiilisen öljyn jalostus? Olen yhtiön yhteiskuntasuhteiden neuvoston varapuheenjohtajana ylpeä siitä, että Neste on suuri menestystarina, esimerkki siitä rohkeudesta, jonka soisi yleistyvän suomalaisissa yrityksissä. Kertaluonteisten kärkihankkeiden rahoittamiseksi hallitus olisi siis valmis luopumaan noin 70 miljoonan euron vuosittaisesta osinkovirrasta. Tämä on lyhytnäköistä, sillä tase tekee juuri nyt työtä Suomen julkisten palveluiden rahoittamiseksi.

Eilisessä keskustelussa suorastaan hymyilytti, että sen sijaan, että hallituspuolueet olisivat keskustelleet palkansaajien ja eläkeläisten reilusta verokohtelusta, jota SDP vaihtoehtobudjetissaan esitteli, tai vähäosaisilta tehtävistä leikkauksista tai vahingollisista koulutuksen, tieteen sekä tutkimus- ja kehitysyhteistyön leikkauksista, hallituspuolueiden edustajia närästi kaikista maailman asioista ehdottamamme Sitran taseen leikkaus. Mahtoi yleisöä kummastuttaa, miksi tämä laitos tai kanteletta muistuttava perinnesoitin on niin pyhä.

Nykyisessä taloustilanteessa ei ole perusteltua, että yksi julkisen talouden piiriin laskettava rahasto kartuttaa 710 miljoonan euron taseen, joka on isompi kuin monilla pörssiyhtiöillä. Ei ole mitään erityistä syytä, miksi Sitra omistaa esimerkiksi Erottajan pysäköintihallia, mahdolliset tuotot eivät tule valtion käyttöön. Sitran toimintamenot ovat alle 5 prosenttia taseen loppusummasta, ja ne on helppo turvata, vaikka tase puolitettaisiin. Sen jälkeenkin Sitralle jäisi taseeseen 355 miljoonaa euroa, ja se on edelleen isompi kuin vaikkapa hienon pörssiyhtiön Ponssen tase. Kyllä tämä on ihan vakavasti tehty ehdotus taseen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

hyödyntämisestä tavalla, joka aiheuttaisi paljon vähemmän vahinkoa kuin luopuminen hyvästä osinkoyhtiöstä.

Harmi, että ministeri Orpo ehti tässä poistua, halusin häntä lämpimästi kiittää. Nimittäin viime vuonna käsitellessään SDP:n vaihtoehtobudjettia silloinen valtiovarainministeri lausui kuusi virheellistä väittämää yhteen minuuttiin. Tämänkertainen ministeri käytti useita puheenvuoroja, ja vain yksi seikka kaipasi tarkennusta.

SDP:n vaihtoehtobudjetissa kertaluontoisilla tuloilla katetaan vain ja ainoastaan kertaluontoiset menot, investoinnit kasvun ja työllistämisen käynnistämiseen. Sitra saa johtaa käytännössä hyviä ohjelmiaan esimerkiksi hyvinvointikeskusten rakentamisessa, jossa lasten varhaiskasvatus ja vanhusten hoiva voisivat olla saman katon alla, siis käytännössä johtaa hyviä ohjelmiaan myöskin ihan oikeilla miljoonilla eikä vain pelkillä raporteilla ja PowerPointeilla.

Rohkenen tässä salissa esitetystä suuresta tuhtumuksesta huolimatta uskoa, että ministeri Orpo ja hänen fiksit alaisensa voisivat harkita ehdotustamme perusteellisesti ja avoimesti. Olemme keskustelleet asiasta myös Sitran johdon kanssa jo viime vuonna, kun ensimmäisen kerran ehdotimme tätä asiaa. Vaikka itse kukin haluaa pitää aina omastaan kiinni, niin kyllä me pääsimme ideoimaan ihan käytännön yhteistyötä.

18.52 Kaj Turunen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin viime vaalikaudella laskettiin yhteisöveroa 4 prosenttia. Yhteisöveron suurin hyötyjä oli Nordea Pankki, ja tämä tehtiin sosialidemokraattisen valtiovarainministerin ollessa hallituksessa, ja oli myöskin vihreät. Itse asiassa, niin kuin tänään salista kuultiin — taisi olla edustaja Kiuru — minkä valtiovarainministeri kuittasikin, yhteisöverotuotto on kasvanut tästä veron laskusta huolimatta. Minun mielestäni se on hyvä asia.

Mutta sitten mitä tulee yrittäjävähennykseen: Kun yhteisöveroa laskettiin, on oikeudenmukaista, että myöskin muilla yhtiömuodoilla kuin osakeyhtiöillä lasketaan saman verran veroja. Ja ei missään tapauksessa pidä sanoa tätä yrittäjävähennystä apteekkivähennykseksi tai apteekkareitten vähennykseksi, koska apteekkimaksu — joka on tässä meidän nyt käsitellyssä olevassa lisätalousarviossa ja on 15 miljoonaa euroa — otetaan apteekkareilta tässä kyllä pois. (Puhemies koputtaa)

Sen verran vielä sanon edustaja Järviselle, kun hän oli viime vaalikaudella aikanaan Yrittäjänäisten toimitusjohtaja, (Puhemies koputtaa) että naisyrittäjät ovat erityisesti iloisia tästä yrittäjävähennyksestä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkari: No nyt tämä puheenvuoro varmaan riittää, kun minuutti ylittyi oikein reippaasti. Minä olen pyrkinyt pitämään nyt aika tiukkaan kiinni siitä 1 minuutista. Tämä sopinee edustajille.

18.53 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Eipä nyt saatu vastausta tähän esittämäni kysymykseen, ovatko perussuomalaiset sitä mieltä, että yhteisöveron lasku oli hyvä asia, vai oliko se huono asia. Ehkä saamme sitä odottaa. Tai ehkä se on joka toinen päivä tarkoituksiin sopivasti hyvä asia ja joka toinen päivä tarkoituksiin sopivasti huono asia. Mutta tämä pantakoon nyt merkille.

Mitä tulee tähän väitteeseen ja argumenttiin, että kun yhteisöveroa alennettiin, niin pitää henkilöyhtiöiden veroa alentaa, niin suurin osa, ylivoimaisesti suurin osa, pienituloisista yrittäjistä, jotka kuuluisivat tämän huojennuksen piiriin, maksavat ansiotuloveroa. Eli toi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

sin sanoen tämä ansiotuloveron alennus huojentaa heidän elämäänsä paljon enemmän kuin tämä täysin epäonnistunut yrittäjävähennys, joka koskee vain pientä murto-osaa niistä ihmisistä, jotka ovat niin pienituloisia. Kuten sanoin, mediaanitulo tämän saajien joukossa on 10 000 euroa. He eivät maksa pääomatuloveroa, he eivät maksa muuta kuin ansiotuloveroa. (Puhemies koputtaa) Tämä on pelkkä sumuverho, tämä mukamas... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

18.54 Heli Järvinen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta on erinomaista, että täällä keskustellaan yhteisöverosta ja yritysverotuksesta ylipäänsä. Kannattaa muistaa, että Suomessa on tällä hetkellä yhteisövero 20 prosenttia, joka on paljon alempi kuin Euroopassa keskimäärin. Muistaakseni Euroopan maissa keskimääräinen luku on 26 prosenttia. Kun muistetaan vielä se, että yritysparatiisina pidetyssä USA:ssa yhteisövero on 35 prosenttia, niin varmasti jokainen suomalainen voi olla sitä mieltä, että olemme hyvin kilpailukykyisiä tässä mielessä.

Se, mistä annan valtiovarainministeri Orpolle tunnustusta, on se, että hän peräänkuuluttaa yritysverotuksen, ja toivottavasti myös yritystukien, kokonaisvaltaista tarkastelua ennen kuin uusia toimia tehdään, koska kuten jo kerran sanoin, yhteisöveron alennus ja yrittäjävähennys eivät ole parhaita ja helpoimpia toimia työllistämisen helpottamiseksi — siinä ehkä tarpeellisia (Puhemies koputtaa) ja vientiä edistäviä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Puhujalistaan.

18.55 Hannakaisa Heikkinen kesk: Arvoisa puhemies! Vielä tästä yrittäjävähennyksestä, jota sosialidemokraatit haluavat apteekkarivähennyksenä ilmoille kuuluttaa. Se koskee erityisesti yksinyrittäjiä. Verohallinnon tietojen mukaan Suomessa on noin 176 000 elinkeinonharjoittajaa — nämä ovat toiminimiä, avoimia yhtiöitä ja kommandiittiyhtiöitä. Heistä 77 prosentilla eli yli 135 000 yrityksellä vuotuinen verotettava tuotto on alle 30 000 euroa, ja yrittäjien keskimääräisillä 47 000 euron tuloilla vähennys keventää yrittäjän verotusta noin 940 euroa vuodessa. Yli 100 000 euron tuloilla toimivia yrityksiä on yrittäjävähennyksen piirissä vain noin 5 000 kappaleetta.

Arvoisa puhemies! On todellakin toveripopulismia väittää yrittäjävähennystä kaverikapitalismiksi. Vähennyshän toki hyödyttää myös enemmän ansaitsevia, mutta se on tärkeä tasokorjaus kaikenkokoisille yrityksille, joista erityisesti pienimmät ovat toimineet tähän asti usein vailla minkäänlaista kannustinta verrattuna palkkatyöhön.

Toinen asia. Edustaja Harakka sanoi, että tällä valtion omaisuuden myynnillä rahoitetaan kertaluontoisia kärkihankkeita. Haluan muistuttaa, että esimerkiksi sosiaali- ja terveyssektorille nuo kärkihankkeet raivaavat aivan uudenlaista tulevaisuutta. Näitten kärkihankkeitten muodossa etsitään eri puolilla Suomea niitä hyviä käytänteitä, joita halutaan levittää koko Suomeen paremman hoidon aikaansaamiseksi, tehokkaampien palvelujen aikaansaamiseksi. Malleja on useita, ja nämä eivät todellakaan ole kertaluontoisia juttuja. Uusia käytänteitä halutaan nostaa esille.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoisat edustajat, tästä yrittäjävähennyksestä on keskusteltu nyt aika pitkään, ja puhujalistalla on henkilöitä, jotka pyysivät varsinaisen puheenvuoron tähän keskusteluun liki 2 tuntia sitten. Siitä syystä en enää tähän teemaan myönnä vastauspuheenvuoroja. — Seuraavana edustaja Mäkisalo-Ropponen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

18.58 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Yhdestä asiasta me olemme olleet tänään yksimielisiä tässä värikkäässä keskustelussa, ja se yksi asia on huoli pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta. Myös hallituspuolueiden edustajat ovat tämän asian tuoneet täällä julki. Pitkäaikaistyöttömyys on todella jatkanut kasvuaan, ja jopa ministeriön oman tiedotteen mukaan asiassa ollaan tekemässä uutta suomenennätystä. Pitkäaikaistyöttömyys maksaa yhteiskunnalle lähes 9 miljardia euroa vuodessa, eli kyllä asialle täytyisi tehdä jotakin, mutta mitä hallitus tekee? Antaa vain pitkäaikaistyöttömyyden kasvaa, ja se on kyllä käsittämätöntä tässä tilanteessa, se on inhimillisten ja taloudellisten resurssien hukkaan heittämistä.

Hallituksen esittämillä keinoilla ei pitkäaikaistyöttömyyttä kyllä saada kuriin. Työttömiä kepillä ei työpaikkoja synny, ja toisaalta on kuitenkin tosiasia, että meillähan on yhteiskunnassa paljon tekemätöntä työtä, jota esimerkiksi järjestöt organisoivat ja joka sopisi myöskin semmoisille henkilöille, jotka eivät avoimille työmarkkinoille joko tilapäisesti tai sitten pysyvästi pääse tai siellä pärjää, mutta valitettavasti hallitus on ajamassa näitä niin sanottuja välityömarkkinoita alas rajoittamalla yhdistysten työllistämismahdollisuuksia. Nyt on arvioitu, että sieltä välityömarkkinoilta on katoamassa jopa useita tuhansia ja tuhansia työpaikkoja. Näitä välityömarkkinoita ei pitäisi ajaa alas vaan niitä pitäisi ruveta kehittämään, koska meidän pitäisi nyt ymmärtää, että vaikka työllisyys paraneekin ja paranisikin, niin tässä muuttuvassa työelämässä meillä tulee aina olemaan sellaisia ihmisiä, jotka eivät nykyisillä työn tuottavuus- ja tulosodotuksilla pääse avoimille työmarkkinoille, ja siksi näitä välityömarkkinoita pitää kehittää. Ne antavat uuden mahdollisuuden työttömyyden ja yhteiskunnallisesti merkittävän työn kohtaamiselle.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Edustaja Semi, odotitte puheenvuoroanne yli puolitoista tuntia.

19.00 Matti Semi vas: Arvoisa puhemies! Näinhän tässä välillä joutuu odottamaan, ja jotkut ovat odottaneet vielä minua pitempäänkin, mutta se on varmaan pelin henki tässä.

Mäkisalo-Ropponen puhui tuosta työllisyydestä ja työllisyyden hoitamisesta. Se oli erittäin hyvä puheenvuoro. Samoin haluan kiittää hallituspuolueiden jäseniä Heinosta ja Saviota, koska he kantoivat huolta tästä pitkäaikaistyöttömyyden hoidosta. Sitten vielä tuosta lisätalousarviosta. On hyvä, että siinä huolehditaan näitten poliisien riittävyydestä. Ne olivat positiivisia asioita, mitä katsoin siitä.

Mutta valitettavasti, kun katsoo tätä palkkatukityöllistämisen määrää, miten se on tämän hallituksen aikana muuttunut, niin tällä hetkellä tehdään 15 000 työsopimusta vähemmän palkkatukitoihin, koska ei ole palkkatukimäärärahoja riittävästi. Kuitenkin meidän pitkäaikaistyöttömyytemme on koko ajan kasvanut eteenpäin, ja se tavallaan aiheuttaa sen, että ei ole saatu työpaikkoja lisää. Mutta kun katsotaan sitten taas näitä palkattomia työsuhteita — tai ei työsuhteita vaan työkokeilua, työharjoittelua ja näitä — niin näitä on lisäantynyt yli 10 000. Tällä hetkellä noin 35 000 ihmistä tekee töitä ilman palkkaa. He saavat jo työmarkkinatuen ja jonkun lisän siihen päälle. Joku tällainen systeemi on menossa, ja näillä siivotaan näitä tilastoja. Tähän minä olisin kaivannut lisäystä, että meillä olisi tuntuvasti lisätty palkkatukityöllistämisvaroja, jotta mahdollisimman moni pitkäaikaistyötön ja työtön olisi saanut työpaikan ja hankkinut elantonsa aidolla työllä. Kyllä meillä kunnissa ja järjestöissä niitä työkohteita ja töitä on hirmu paljon, ja minä en pidä sitä tempputyöllistämisenä, kuten edustaja Hakkarainen sanoi, minä pidän sitä oikeana työnä. Minä ajattelen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

sitä, että työ on parasta työkunnon ylläpitämisessä, ammattitaidon ylläpidossa ynnä muussa, mitä siihen lisätään. Lisäksi se vähentää myös syrjäytymistä. Tässä vaiheessa tuntuva lisäys näihin palkkatukimäärärahoihin olisi ollut tarpeen tässä pitkäaikaistyöttömyyden tilanteessa.

Mutta se asia, missä edustaja Hakkarainen oli oikeassa, on tämä hakeasia. Siinä on suomalaisia yrityksiä, kuljetusyrityksiä, hakefirmoja, investoinut useita miljoonia euroja niihin vehkeisiin, ja minusta on noloa katsoa, kun maakuntiin tulee Venäjältä kelopuuta ja hyvää tukkipuuta hakkeeksi hakattuna, näitten polttolaitoksiin. Ne puhuvat siitä, että se on vähäinen määrä, mutta tiedän semmoisenkin laitoksen, mikä puhuu vähäisestä määrästä, ja se on 2 miljoonaa euroa. Se on meiltä suomalaisilta yrittäjiltä pois, hakealan yrittäjiltä pois, ja tähän pitäisi saada joku järjestys kanssa. (Riitta Myller: Odotetaan, että tämän hallitus korjaa!)

19.03 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Nyt käsittelyssä oleva lisätalousarvio on jatkumo sille, että meidän tulee tämän maan asioita pikkuhiljaa laittaa kuntoon ja pyrkiä siihen päämäärään, että saamme työllisyyden paranemaan. Muuta keinoa tämän maan talouden kuntoonlaittoon ei ole. Ymmärrän toki sen tilanteen, että aina pitää huolehtia niistä ihmisistä, jotka ovat hädänalaisessa tilanteessa, mutta heidän paras auttamisensa pitkän päälle on se, että saamme heille järjestettyä työtä.

Tämä esimerkki, josta äsken käytiin keskustelua, autoveron laskeminen, joka yllättäen tuottikin sitten valtion kassaan enemmän rahaa kuin autoveron lasku itsessään vei, on esimerkki siitä, että hallituksen pitää uskaltaa olla myös rohkea. Tässä ei auta nyt työllisyysmäärärahojen jatkuva korottaminen ja niiden maksaminen, koska jonain päivänä näiden ihmisten kohdalta toteutuu se karmea tilanne, että kun ei ole eläketurvaa kerinnyt työaikanaan hankkimaan, niin eläkkeellä on tilanne vielä tukalampi, koska se eläke on vieläkin pienempi kuin itse työaikana saatu ansio kuukaudessa. Elikkä tässä on sellainen noidankehä, josta meidän pitää pikkuhiljaa päästä ulos. Ymmärrän vasemmiston tuskan tässä asiassa, koska jostain syystä heillä on jäänyt tämmöinen sama valitusvirsi päälle. En aina sen sisältöä ymmärrä, mutta kuitenkin periaatteen pitää olla se, että yhteiskunnan pitää järjestää meillä systeemit siihen kuntoon, että kuitenkin suurimmalle osalle mahdollistuu se työhön pääseminen.

On totta, että Lex Lindströmin nimellä tunnettu lakiesitys on siitä hyvä, että nämä pitkäaikaistyöttömät päästetään arvokkaasti eläkkeelle. Se on erittäin viisas ja inhimillinen teko. Nythän on sen jälkeen niille ihmisille, jotka ovat työttömyyden rasittamia ihmisiä, hallitusohjelman mukaan valmistelussa sellainen menettely, jossa työttömyyspäivärahasta voitaisiin käyttää osa tai se peräti kokonaan saataisiin käyttää ihmisen työllistämiseen, kun hän menisi esimerkiksi vapaille työmarkkinoille työpaikkaa hakemaan, eräänlaisena työllistämistukena. Erittäin kannatettava ajatus.

Ymmärrän, että tähän liittyy ammattiyhdistysliikkeellä suuria intohimoja, koska kysymyksessähän on selkeästi tavallaan heidän rooteliinsa koskeminen. Mutta oli niin tai näin, sen ihmisen kannalta, kuka tässä työttömyysputkessa on, tällainen ratkaisu, jossa uusia keinoja käytetään, on tärkeä asia. Saksassahan tätä on kokeiltu menestyksellisesti nimenomaan sen heidän järjestelmänsä mukaisesti, joka 2000-luvun alussa luotiin. Se on kieltämättä aika suoraviivainen, mutta se on selkeä. Jos saat töitä, niin se pienentää maksettavaa päivärahaa ja tuhanteen euroon asti valtio takaa sen kuukausittaisen tulon. Siinä on todella järkeä, koska ihminen aktivoidaan töihin ja joku sieltä kuitenkin aina selviää sitten niin sa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

notusti normaaliin työelämään, jossa saa ihan hyvää palkkaa ja pystyy itsensä elättämään. Sen pitää olla päätavoitteena, mutta me emme tähän päämäärään pääse, elleimme saa tätä tämän maan taloutta kuntoon. Velanoton varaan alkäämme enää uskoko. Se tie lienee loppuun kuljettu, mutta emmehän voi tietenkään eläkkeitä tällä hetkellä jättää maksamatta emmekä väistää muitakaan valtion velvollisuuksia. Mutta joka tapauksessa meidän pitää ponnistella eteenpäin.

Maatalouden toimintaedellytyksiin tässä lisäbudjetissa on varattu se 35 miljoonaa euroa, mikä on hyvä asia, koska maatalouden tilanne on todella ahdistava. On syytä muistaa, että maatalouden tuotannosta alkaa meidän elintarvikeketjumme, joka itsessään työllistää lähes 300 000 ihmistä. Jos tässä me tingimme, niin silloin menetämme työpaikkoja ja työttömien jono jälleen kasvaa. Kyllä meidän pitää elintarvikepuolella olla omavaraisia ja nimenomaan niin, että pystymme tälle kansakunnalle itse omat ruokatarpeet tuottamaan. Se on itsenäisen kansakunnan yksi tärkeimpiä merkkipaaluja.

Se, että poliisit saavat lisämäärärahat, ne poliisit, joilla on määräaikainen työsuhde, saavat jatkaa työssä, on erittäin hyvä asia.

Lopuksi, arvoisa puhemies, tässä edustaja Semi äsken mainitsi ansiokkaasti siitä Venäjältä tulevan puun tilanteesta. Olemme avoimilla markkinoilla, rajojamme emme voi panna kiinni, ja en jaksa ymmärtää, miksi se hakkeella tuotetun sähkön energiatuki, joka lienee muutamia kymmeniä miljoonia euroja vuodessa, on tässä kuitenkin saatu ikään kuin toimivaksi käytännöksi tässä maassa. Se on kuulemma Euroopan unionin komission kautta uitettu ja lobattu siellä WTO:n elikkä Maailman kauppajärjestön vapaakaupan sääntöjen puitteissa tapahtuvaksi lailliseksi toiminnaksi. Kaikki hake, mikä Venäjältä tulee, ei tietenkään ole energiapuuta, elikkä se ei mene polttoon, vaan iso osa siitä hakkeesta, mikä Venäjältä tulee, menee selluteollisuuden raaka-aineeksi. Se jalostetaan kyllä eteenpäin, mutta osa siitä varmasti menee sellukattiloiden sijaan polttokattiloihin, joilla tehdään osittain lämpöä, osittain sähköä, ja sille sähkölle saa tuotantotuen. Samaiset metsäyhtiöt saavat siten tietenkin tämän päästökaupan kompensaaion, joka suuruusluokkana myöskin muistamani mukaan on noin 30 miljoonaa euroa vuositasolla. Tästä meidän pitäisi päästä irti, koska meillä on omat metsät, joissa puuta riittää, ja nimenomaan se kuitupuupuoli pitäisi hoitaa kuntoon.

Tässä soisin, että tässä talossa ei sitä kateutta enää olisi, että kuvitellaan, että kun energiapuuta korjataan lisää, niin esimerkiksi metsälahjavähennyslaki, joka tulee kohta käsittelyyn, olisi jotakin väestöryhmää suosiva lakiesitys. Jos ollaan tarkkoja, niin 75 prosenttia metsänomistajista asuvat näissä kaupungeissa, missä tällä hetkelläkin olemme. Niistä hyvin pieni vähemmistö on maaseudulla asuvia ihmisiä, eli jos tämä demarien tuskaa vähän helpottaa, niin sen mielelläni näin illalla teen, että soisin heillekin ensi yönä oikein makoi-sat, miellyttävät unet, niin että huomenna on virkeänä oppositio taas liikkeellä.

19.10 Kaj Turunen ps: Arvoisa puhemies! Tässä kun kuuntelin edustaja Harakan puheenvuoron, niin en voinut ottaa sitten itse puheenvuoroa tähän. Minä ihmettelen hiukan sosialidemokraattien hyökkäystä Sitraa vastaan. Kun tämä hyökkäys alkoi itse asiassa tämän kiky-sopimuksen neuvottelujen aikaan ja hallitus toi silloin esityksen, joka liittyi työllisyyteen ja joka oli itse asiassa Sitrasta kotoisin, ja perustelikin sitä jopa tällä Sitran näkemyksellä, niin tämän jälkeen sosialidemokraatit ilmoittivat sitten, koska tämä esitys ei ollut heidän poliittiseen arvomaailmaansa sopiva, että Sitralta voidaan leikata rahat pois. Se oli sosialidemokraattien vaihtoehtobudjetissa viime vuonna, se on tänä vuonna. Tietysti

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

voi kysyä, kuinka monta kertaa Sitralta voi rahat ottaa joka vuosi. Normaalisti jos otetaan yhden kerran, niin ne on sitten otettu, mutta tietysti kun sosialidemokraattien vaihtoehtobudjetti ei viime vuonna toteutunut, on ymmärrettävää, että sitä yritetään niin pitkään, että tämän tahtotilan saisi läpi.

Peräänkuuluttaisin hiukan vastuullisuutta. Mitä tulee sellaiseen tahoon kuin Sitra, minä pidän kuitenkin sitä hyvin puolueettomana laitoksena, eivätkä varmasti Sitran kaikki teesit vastaa perussuomalaisten aatemaailmaa, mutta minä pidän sitä pikkusen arveluttavana käyttäytymisenä, jos sanotaan, että otetaan Sitralta rahat pois. Pitäisi toisentyypisiä tulonlähteitä keksiä vaihtoehtobudjettiin kuin tämäntyyppisiä, jotka vaikuttavat suoraan sanotuna kustotoimenpiteiltä. (Timo Harakka: Ohhoh!)

19.12 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Edustaja Viitanen tänäänkin hehkutti tuota arvonlisäverotuksen alarajan nostamista 10 000:sta 30 000 euroon. Viime vuoden alussa valtiovarainministeri Rinne toi tänne esityksen, jolla sitä nostettiin silloisesta 8 500 eurosta 10 000 euroon. Hän oli silloin sitä mieltä, että 10 000 euroa riittää. Nyt vaaditaan 30 000:ta euroa. Suomen Yrittäjät ei käsittääkseni kannata näin suurta korotusta — voitaisiin sitä ehkä vähän korottaa. On tietysti aika korkea jo tuo 30 000 euron liikevaihto, ja jos sen alapuolella myydään ilman arvonlisäveroa, niin sitten kun raja ylittyy, koko määrästä menee esimerkiksi 24 prosenttia arvonlisäveroa, ja se on melkoinen kilpailuhaitta.

Sen sijaan voitaisiin kehittää arvonlisäverotuksen alarajahuojennusta, joka toimii niin, että kaikki myyvät samalla arvonlisäveroprosentilla ja sitten voi hakea palautusta niin, että se tarkoittaa käytännössä sitä, että arvonlisäveroprosentti on pienellä myynnillä jonkin verran alempi kuin suuremmalla myynnillä. Tuota alarajaahan nyt Rinne esitti nostettavaksi 22 500 eurosta 30 000 euroon, ja tähän tapahtui silloin viime vuoden alussa ennen eduskuntavaaleja. Minusta sitä rajaa voitaisiin vielä nostaa ylöspäin siitä 30 000 eurosta, esimerkiksi 50 000 euroon. Se ei häiritsisi kaupantekoa, kaikki myisivät samalla verokannalla, ja pienemmän myynnin ihmiset saisivat sitten hakemuksesta takaisin arvonlisäveroa. (Hannu Hoskonen: Erinomainen esitys!)

19.13 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa puhemies! Siitä metsähaketuesta vielä sen verran, että sitä haketta, mikä menee Venäjälle, ajetaan jopa Keski-Suomeen asti, ja se aiheuttaa sen, että siellä ovat Itä-Suomen, Kainuun, Pohjois-Suomen sahat täynnä kuorta, purua, joka käy siellä pihamaalla ja menettää sen lämpöarvonsa. Se on merkittävä kuitenkin sillä tavalla, että se on noin 4 euroa/megawatti, se on suoraan kuutio, sen voi kuutioda, eli 4 euroa/kuutio. Jos sitä satojatuhansia tulee per saha, se on iso määrä käyttöpääomaa, ja sillä kyllä työllistetään paljon ihan luonnostaan. Siinä ei tarvitse mitään tukijärjestelmiä edes, siis suoraan työllistämiseen.

Arvoisa puhemies! Minä otan tässä kantaa vähän tuohon maahanmuuttoon, kun olen profiloitunut siihen. Tässäkin lisätalousarviossa ehdotetaan lisää rahaa maahanmuutosta aiheutuviin menoihin. Tällä kertaa summa on 38 miljoonaa. Tässä salissa on monia edustajia, joiden mielestä haittamaahanmuutto on hyvä ja kannatettava asia. Jotkut jopa nelinkertaistaisivat sen — on semmoinenkin esitys. Kuitenkin jokaisessa budjetissa ja lisätalousarviossa maahanmuuttoon laitetaan aina vain lisää ja lisää euroja. Milloin te siellä vasemmalla laidalla arvioitte, että rahan kippaaminen turvapaikkaturisteille loppuu? Koska on se hetki, että nämä kymmenettuhannet henkilöt eivät enää lypsä yhteisiä verovarojamme vaan elättävät itse itsensä ja perheensä? Lainaus lisätalousarviosta: "Poliisin maasta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

poistamis- ja noutokuljetusten määrärahaa ehdotetaan vähennettäväksi 9 miljoonalla eurolla määrärahan tarpeen tarkennuttua. Palautuksia on tehty vuonna 2016 aiemmin ennakoitua vähemmän, sillä Maahanmuuttoviraston kielteisen päätöksen saaneista suurin osa valittaa. Lainvoimaisen kielteisen päätöksen saaneiden palauttaminen kotimaihin on käytännössä usein hidasta."

Arvoisa puhemies! Olen ennenkin todennut, että valitusoikeutta tulee rajata. On käsittämätöntä, että oikeusjärjestelmäämme saavat kuormittaa ihmiset, joilla ei ole oikeutta täällä olla ja joista emme todellisuudessa tiedä juuri mitään. Meillä on vain heidän sanansa, ja jokainen voi mielessään arvioida, miten luotettava tuo sana on. Monen turvapaikkaturistin kohdalla edes oikeasta nimestä ei ole tietoa, syntymäajasta puhumattakaan. Valitusoikeus on syytä ottaa heiltä pois. Kun kielteinen päätös tulee, on henkilön joko omatoimisesti poistettava maasta tai hänet on poistettava maasta. On kerta kaikkiaan väärin, että suomalainen veronmaksaja maksaa tämän valitustehtailun ja sosiaalitoimi vieläpä antaa rahaa kielteisen päätöksen saaneille.

Arvoisa puhemies! Haittamaahanmuutto on täysin ylimääräinen kulu meille, eikä se tule koskaan tuottamaan takaisin niitä miljardeja euroja, joita on sen pohjattomaan kitaan kaadettu meillä jo kymmeniä vuosia. Oma kansa on asetettava etusijalle. Jos aikaa ja rahaa jää, sitten voidaan ruveta hyysäämään muuallekin kuin tänne. — Kiitos.

19.18 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Perustelin äsken täysin asiallisesti, miksi Sitran taseen leikkaus on järkevämpi vaihtoehto kuin Nesteen omistuksen myynti. Raketavan keskustelun sijasta edustaja Turunen esitti loukkaavia arvailujaan, jotka jätän omaan arvoonsa. Sellainen paljastaa enemmän puhujasta kuin kohteesta.

Edustaja Heikkinen siteerasi Suomen Yrittäjien tiedotetta ja sen harhaanjohtavia lukuja — se onkin sopivaa, koska Suomen Yrittäjien asialla hallitus on. Tämä verorakennetta entisestään monimutkaistava yrittäjävähennys on ollut Suomen Yrittäjien tavoite jo pitkään. Mitä tarkoitan harhaanjohtavilla luvuilla? Tuo siteerattu keskimääräinen YEL-tulo koskee kaikkia yrittäjiä eikä näitä henkilöyrittäjiä, jotka ovat paljon pienituloisempia. Kuten olen jo sanonut, yrittäjävähennykseen oikeutettujen mediaanitulo on huomattavasti pienempi, alle 10 000 euroa. Eli siis vielä kerran: 90 prosenttia ammatinharjoittajista maksaa ansiotuloveroa, koska tulot ovat pienet. Siis tämä verolajien yhdenvertaistaminen on perusteena humpuukia. Tämä on silkka tukiainen. Ja ketkä ovat ne 10 prosenttia, jotka lakiesityksenkin mukaan hyötyvät tästä epäonnistuneesta härpäkkeestä eniten? He ovat ammattilaisia, jotka tekevät lääkärin tai asianajajan tehtäviä yritys muodossa. Heillä ei edes ole aitoa yrittäjäriskiä. Suomen Yrittäjät ei ole koskaan kannattanut arvonlisäveron alarajan nostamista. He eivät ole yksinyrittäjien asialla. Sen sijaan Yrittäjänaiset esittivät alvirajan nostamista peräti 50 000 euroon. Tämä aidosti pienituloisia yrittäjiä auttava uudistus on myös SDP:n vaihtoehto.

En leimaa toisia puhujia katkeriksi enkä esitä loukkaavia arvailuitani toisten motiiveista, mutta jos katkeruudesta puhutaan, niin kyllä katkeria ovat ne toimeentulostaan taistelevat yksinyrittäjät, joille riittää aina lämpimiä sanoja, mutta silloin kun sanat pitäisi muuttaa euroiksi, he jäävät isompien ja varakkaampien jalkoihin. (Kaj Turunen: Demarithan ne ovat olleet parhaita yrittäjien puolustajia aina!)

19.20 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! Hallitusohjelmaa on nyt toteutettu puolitoista vuotta. Siinä hallitusohjelmassahan ovat johtavana periaatteena etupainotteiset

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

säästöt valtiontalouteen, ei enää siten, että siirretään velkaa kunnille, vaan aidot säästöt. Edellinen hallitus kaatoi kuntien vastuulle suuren osan taakasta, ja siitä oli omat vakavat seurauksensa. Nyt muuten ensi vuoden talousarvio on kuntatalouden osalta vuosiin, useisiin vuosiin, positiivinen, ei kovin paljon, mutta kuitenkin. (Timo Harakka: Suunnilleen!)

Mutta, herra puhemies, todellakin hallitusohjelmassa ovat nämä säästöt ensimmäisenä osana, ja ne on nyt pääosin tehty. Toisena isona osana on yrittäjyyden ja työllisyyden parantaminen. Siinä kiky-sopimus on ollut hyvin merkittävä osa. Kolmantena ovat rakenneuudistukset, joita edellinen hallitus ei saanut aikaan ollenkaan mutta jotka nyt ovat menossa eteenpäin hyvää vauhtia. Näillä toimenpiteillä on saatu luottamus elinkeinoelämään ja yhteiskuntaan palautumaan siitä kuopasta, missä se oli vielä vähän aikaa sitten.

Se näkyy hyvin tässä käsittelyssä olevassa lisäbudjetissa. Täällä todetaan yleisperusteissa: kotitalouksien reaalitytulot ovat suotuisassa kehityksessä, ja toisaalta työmarkkinoilla on tapahtunut positiivista käännettä. Siis leikkauksista huolimatta kotitalouksien reaalitytulot ovat suotuisassa kehityksessä ja työllisyys on parantunut ja paranee edelleen. On merkittävä asia tässä vaiheessa todeta, että näin on. Tätä vahvistavat myös tämän lisäbudjetin tuloarvioiden luvut. Täällä todetaan, että verotulojen arviota tässä lisätalousarviossa korotetaan nettomääräisesti 608 miljoonaa euroa, ansio- ja pääomatulojen arviota ehdotetaan korotettavaksi 270 miljoonaa euroa, yhteisöveron tuloarviota ehdotetaan korotettavaksi 195 miljoonaa euroa, arvonnäisäveroa 141 miljoonaa euroa, ja autoveron tuoton on arvioitu lisääntyvän 60 miljoonalla eurolla. Tämä autoverokohta on sellainen, että nähdään, että kun ei olla himoverottajia, niin verotuksen tuotto kasvaa (Kaj Turunen: Näin se on!) ja lisäksi saadaan ympäristöystävällisiä autoja, turvallisempia autoja — sillä on monenlaisia positiivisia vaikutuksia. On tavattoman hyvä, että tässä on liikuttu tähän suuntaan perussuomalaisien vaatimuksesta. Emme häpeä sitä ollenkaan, koska tulokset puhuvat puolestaan. Verotulot kasvavat ja turvallisuus ja ympäristö paranevat.

Arvoisa puhemies! Mikä tässä lisäbudjetissa herättää kyllä vakavaa pohdintaa, on tämä maahanmuutto, josta edustaja Hakkarainen tuossa kertoi toiselta näkökulmalta. Täällä todetaan: "Maahanmuuton aiheuttamat kustannukset vuonna 2016 arvioidaan nyt runsaat 820 miljoonaa euroa korkeammiksi verrattuna aiempaan tavanomaiseen noin 3 000—4 000 vuotuisen turvapaikanhakijamäärään." Kun tämä lisäbudjetti oli jo ennakkokäsittelyssä valtiovarainvaliokunnassa, kysyin valtiovarainministeriön budjettipäälliköltä, paljonko tuo tavanomainen 3 000—4 000 turvapaikanhakijan kustannus on. Hän sanoi, että noin 300 miljoonaa. Tänä vuonna menee siis 820 miljoonaa. 40 000 maahanmuuttajaa, maahantulijaa, aiheuttaa näin kaiken kaikkiaan yli 1 100 miljoonan kustannukset valtiolle. Se on hirvittävän iso summa, velkaannuttaa tietysti. Jos sitä ei olisi, niin meillä olisi miljardi vähemmän velanottotarvetta, jolloin velkamääräkin olisi aivan toisissa näkymissä kuin nyt on. Tästä runsaasta miljardista pitäisi kyllä olla keskustelun paljon syvällisempi. Esimerkiksi jos siitä annettaisiin puolet sinne pakolaisleireillä oleville naisille, lapsille, vanhuksille ja sairaille, heidän olojensa parantamiseen, niin se olisi järkevää, (Välihuuto) mutta nyt se käytetään byrokratian pyörittämiseen ja suman seisottamiseen Suomessa. (Välihuuto) Tämä peruslähdekohta tässä on kyllä pielessä pahasti, eli nyt olisi syytä harkita koko maahanmuuttopolitiikan uudelleenarviointia. Onneksi meidän vaatimuksestamme rajoilla ei tänä päivänä ole mitään suurta virtaa, mutta vaara on, että näin tulee tapahtumaan. Olen todella huolissani siitä, että kaikkein eniten kärsivät ihmiset, lapset, vanhukset, sairaat, ovat siellä huonoissa oloissa ja me pyöritämme tällaista miljardimäärää täällä kotimaassa, tässä kalliissa systeemissä, mikä meillä pyörii.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

19.26 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Vielä pari huomiota tässä keskustelun aikana syntyneistä aiheista:

Ensinnäkin tämä Suomen itsenäisyyden juhlavuoden rahasto ja demarien esitys siitä, että Sitran rahoja otettaisiin se iso summa sieltä pois. Tarkalleen en muista, mutta se oli yli 300 miljoonaa kuitenkin. (Toimi Kankaanniemi: 355 se oli!) — 355 miljoonaa olisi se summa, kiitoksia avusta. — Sitrahan on aikoinaan 1967 perustettu. Kun Suomi täytti 50 vuotta silloin, tämä rahasto perustettiin, ja se sai nimen Suomen itsenäisyyden juhlavuoden rahasto. Se pääoma, mikä sinne laitettiin, oli se pääoma, jolla sitten Sitra on toiminut, ja se on toiminut tällä pääoman tuotolla, eli pääomaa ei ole syöty vaan tuottoa on käytetty kaikenlaisten tutkimusten, projektien ja hankkeiden vetämiseen. Ja nyt tämä demarien esitys käytännössä lopettaisi Sitran toiminnan lähes kokonaan. (Anneli Kiljunen: Eikä!) Käytännössä se tarkoittaa sitä, hyvät ystävät, kun pääoma lähtee, että ei sieltä tuottoakaan tule. Teillä varmaan on joku uusi pääomien hallintajärjestelmä, kun olette viemässä pääomat ja väitätte, että tuloja säilyy saman verran. En jaksa ymmärtää teidän matematiikkaanne, mutta se varmaan on korkeampaa matematiikkaa, jonka opiskeluun käytin vain lukioajan, en sen pitemmälle. Mutta toivoisin, että tällainen pöyhöpopulismi lopetettaisiin.

Kyllä Sitraa tarvitaan välttämättä. Se on toki eduskunnan valvonnassa, mutta sen riippumattomuushan on nimenomaan taattu sillä, että se toimii omilla rahoillaan. Elikkä se, jolla on omat rahat kukkarossa, on itsenäinen toimija, tutkii niitä asioita, jotka ovat yhteiskunnalle tärkeitä. Muun muassa meidän sote-uudistusta varten Sitra tekee hyvin urauurtavaa työtä, ja toivoisi, että sosialidemokraatit tämänkin asian huomioisivat. Kyllähän sitä voi julkisuuteen heitellä asioita vastuuttomasti ja ottaa toisen kukkarosta rahaa, mutta sitten kun pitää sitä vastuuta kantaa, niin se on hieman eri asia.

Toisesta asiasta, tästä Venäjän puuasiasta, vielä muutama huomio, arvoisa puhemies. Se on totta, että sieltä tuleva hake aiheuttaa tämän ilmiön, mistä edustaja Hakkarainen oivallisesti puhui. Meillä todellakin Suomessa näillä piensahoilla, jotka ovat tämän suuren metsäteollisuuden ulkopuolella olevia sahoja, on satojatuhansia kuutioita kuorta, haketta, sahanpurua varastoissaan, kun ne eivät käy Suomessa kaupaksi ollenkaan sen takia nimenomaan, kun on tämä järjetön tuki, jota metsäteollisuus nauttii sähköä tuottaessaan Venäjältä tuodulla hakkeella. Siitä olen esittänyt ministeri Rehnille kysymyksen. Sitä nyt tutkitaan parhaillaan, miten se saataisiin loppumaan, mutta se on saatava loppumaan.

Mutta tässä murhenäytelmässä, hyvät edustajakollegat, on vielä pahempi vika: tullitilastojen mukaan Suomen metsäteollisuus eli Metsäliitto, UPM ja Stora Enso maksavat venäläiselle puulle paljon parempaa hintaa kuin suomalaiselle metsänomistajalle puusta maksetaan. Kun tämän nostin edellisen kerran julkisuuteen, minun sähköpostiini tuli metsäteollisuuden erilaisilta johtajilta pyyntöjä tulla aamupuhutteluun siitä, miksi minä tuollaisia puhun. Tullitilastot ovat virallisia tilastoja, ja ne hinnat, mitä siellä on, ovat täysin oikeita. Tullitilastoon ilmoitettu väärä hinta on veropetos, eli ne tilastot, mitä Tulli ja Luonnonvarakeskus ilmoittavat, voitte kuka tahansa, arvoisat kansanedustajat, tilata sieltä itsellenne. Luonnonvarakeskuksella on hintatilasto siitä, paljonko Suomeen tuotu puu maksaa, ja se puun hinta on paljon isompi luku tällä hetkellä kuin suomalaiselle metsänomistajalle maksetaan.

Eihän tämä ole tervettä peliä, hyvät ystävät. Meillä on 105 miljoonaa mottia puun kasvu, työttömiä maa täynnä, ja koneet olisivat valmiina tekemään töitä vaikka heti. Olisi mahdollisuus tehdä hyvää elintasoa tähän maahan, vähentää työttömyyttä, mutta metsäteollisuus tekee tällä puun tuonnilla yltärintatilanteen markkinoille, jolloin puun hinta pi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

detään kurissa ja kotimainen markkina täysin hiljaisena. Tällä hetkellä esimerkiksi kuitupuun kauppa on lähes pysähdyksissä nimenomaan Venäjältä tulevan puun takia. Olen tästä yrittänyt puhua sen tuhannen kertaa ja jatkan puhetta niin kauan kuin tämä tulee julkisempaan keskusteluun, mutta näin ei kerta kaikkiaan voi jatkaa. Miksi kotimainen metsäteollisuus maksaa Venäjälle paremman hinnan puusta kuin suomalaiselle metsänomistajalle? Sitä minä en ole vielä, arvoisat edustajakollegat, hyväksynyt enkä ymmärtänyt. Jos joku sen keksii, miksi näin tapahtuu, niin kertoisi minulle, niin saisin minäkin ensi yönä nukuttua muutaman minuutin pitempään levollisemmin. Tämä on järjetöntä, hyvät kollegat. Joku on sanonut minulle, että minun pitäisi olla tästä hiljaa, mutta minä en ole tästä hiljaa. Tämä on väärin, ja vääryyttä en voi olla puolustamassa koskaan.

Kolmantena asiana tämä edustaja Kankaanniemen mainitsema kotitalouksien tilanne: Se on todellakin parantumaan päin. Olemme selvässä kulminaatiopisteessä, moottorikielessä sanottuna alakuolo kohta on ohitettu, ja olemme nousemassa pikkuhiljaa ylöspäin. Mutta tämä on nyt, hyvät ystävät, sitä peliä, jossa sanotaan, että maltti on valttia. Nyt pitää olla rauhallinen, tehdä oikeita päätöksiä, kuten kilpailukyky sopimus, kärsivällisesti mennä eteenpäin ja uskoa siihen, että kotimarkkinoilla tapahtuu, kotitalouksien tilanne paranee ja pikkuhiljaa työllisyys paranee. Tässä ei ole, hyvät kollegat, silmänkääntötemppeja eikä hokkuspokkusliikkeitä, että huomisaamuna heräämme ja on 100 000 uutta työpaikkaa. Se on kyllä hallituksen tavoite, mutta se ei tule vuodessa eikä puoleksakaantoista vuodessa, mutta kun tämä vaalikausi on käyty, niin uskon, että se toteutuu, kun pidämme jalat lämpiminä ja pään kylmänä. Se yleensä on johtanut maratoneillekin parhaisiin lopputuloksiin, sanovat ainakin ne henkilöt, jotka ovat sen maratonin juosseet.

Toivon, että tässä asiassa maltti on valttia edelleen ja että sitten tuon Venäjältä tulevan puun kohtalo saadaan ratkaistua. Sitä, että metsäteollisuus käyttäytyy näin, minä en ymmärrä, kysykää sitä metsäteollisuuden suurilta johtajilta. Heiltä löytyy kyllä hyviä selityksiä, mutta en pidä niitä järkevinä, kun suomalaista rahaa viedään ulkomaille ja kotimaassa olisi puuta yltä kyllin.

19.33 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Kahdesta asiasta olen edustaja Hoskosen kanssa samaa mieltä, ja se ensimmäinen on se, että toivon todella, että tähän Venäjän puuhakkeeseen saatte nyt sitten kunnon toimintaohjelman tuolla hallituksessa. Tiedän myöskin itse, että sahayrittäjälle satojentuhansien eurojen kulut aiheutuvat siitä, että näitä suojia rakennetaan sitten, kun tämä kuori ja muu sivupuutuote ei tee kauppaansa.

Olen myöskin siitä samaa mieltä, että hokkuspokkuskeinoilla ei työllisyyttä paranneta, ja sen takia olisi hyvä, että todella tartuttaisiin niihin ajatuksiin, mitä olemme esittäneet esimerkiksi koulutuksesta, ja sitä tarinaa ja näitä esityksiä on kuultu eilen ja tänään.

Mutta pyysin puheenvuoron vielä sen takia, että en halunnut, että nämä perussuomalaisen puheet tästä maahanmuutosta jäävät ainoiksi, mitä sillä saralla täällä käytetään. En tiedä, miten se on mahdollista, että jollakin olisi tieto siitä, kuka tulee tänne turhaan, ilman että sitä tutkitaan. (Hälinää — Puhemies koputtaa) Sitä varten nämä oikeusvaltion järjestelmät ovat olemassa, että meillä on järjestelmä, jolla tutkitaan, kenellä on...

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Anteeksi, puhuja. — Pyydän, että keskustelut pidetään salin ulkopuolella. — Voi jatkaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

...oikeus hakea turvapaikkaa ja kenellä ei. On varmasti tärkeää se, että kehitetään myös sitä toimintaa, mitä turvapaikkakeskuksissa on. Sitten sanon vielä sen, että on aikamoista puhetta samalla kertoa, että lapset ja naiset kärsivät pakolaisleireillä, ja samaan aikaan leikata 40 prosenttia kehitysyhteistyörahoista. Kyllä puhetta aina piisaa, mutta haluttaisi nähdä myöskin niitä toimivia ratkaisuja, joita tähän esitetään.

19.35 Kaj Turunen ps: Arvoisa puhemies! Paikalta ja ihan lyhyesti, kun täällä edustaja Harakka antoi ymmärtää, että minun edellinen puheenvuoroni oli jotenkin halveksiva tai omasta päästä keksitty. Arvostan rehellistä puhetta ja siksi haluan sanoa kyllä rehellisesti, että kyllähän tässä oli kysymys siitä, että hallitus olisi halunnut jossain vaiheessa toteuttaa sen Sitran työnäyteasian, joka kohtasi voimakasta vastustusta demareitten suunnasta. Meillä kaikilla on pienet mörkömmet siellä komeroissa. Kaiken rehellisyyden nimissä täytyy sanoa, että edustaja Hakkarainen, joka tässä vieressä ei ole tyytyväinen Ylen toimintaan, on ollut valmis leikkaamaan Yleltä rahat sen takia, ettei ole tyytyväinen Ylen toimintaan, mutta itse asiassa perussuomalaiset ja siellä Ylen hallintoneuvoston puheenjohtajana toimiva Kimmo Kivelä ovat pystyneet kyllä hyvin tilanteen siltä osin rauhoitteluun. Emme me niin tosissamme ole siitä Ylen rahojen leikkaamisesta, mutta minä hämmästelen kuitenkin, että sosialidemokraatit ihan tekevät vakavasti otettavan vaihtoehtobudjetin ja täällä samantyyppisillä perusteilla ovat viemässä Sitralta rahat. Tämähän tuli nimenomaan tämän työnäyteasian yhteydessä esille.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Puheenvuoroja voi varata P-painikkeella.

19.36 Hannakaisa Heikkinen kesk: Arvoisa herra puhemies! Jatkan edelleenkin tästä yrittäjävähennyksestä, vaikka debatissa vastarannan kumppani, edustaja Harakka jo poistuikin salista. Haluan puolustaa tätä yrittäjävähennyksen oikeutta, semminkin kun se oli keskustan vaaliohjelmassa, ja olemme todella iloisia, että se pystytään nyt toteuttamaan. Verotusaineiston verovuoden 14 tietojen perusteella valtaosa elinkeinonharjoittajista on pienen nettovarallisuuden ja pienten tulojen yrityksiä, tavallisia suutareita, parturi-kampaajia, kioskipitäjiä, kuljetusyrittäjiä, putkimiehiä ja niin edelleen, ja noin 77 prosentilla verotettavaa voittoa tuottavista elinkeinonharjoittajista todellakin tuo vuotuinen tulo on alle 30 000 euroa, ei siis mitään isopalkkaisia ihmisiä. Henkilöyhtiöiden osalta vastaava luku oli 79 prosenttia ja maatalouden osalta peräti 87 prosenttia.

Vaikka tämän hallituksen yrittäjävähennyksen toteuttamisen tavoitteena on kannustaa yrittäjätoiminnan harjoittamiseen, niin minun täytyy, arvoisa puhemies, sanoa, että monelle maatalousyrittäjälle tämä on valtavan iso asia jo ihan toimeentulon kannalta ja tavallaan elossa säilymisen kannalta. Pari vuotta sitten, kun Venäjän vastapakotteet astuivat voimaan, esimerkiksi maidontuottajilla tuottajahinta laski kerralla noin 24 prosenttia, niin että tämä 5 prosentin yrittäjävähennys on näille tiloille valtavan iso asia, (Puhemies koputtaa) ja olen siitä iloinen.

19.38 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Myller puhui tuosta kehitysavusta. Muun muassa MOT-ohjelmassa oli sellaista, että kun kehitysapu meni Gambiaan, niin paikallinen johtaja oli sen laittanut omaan taskuunsa. Kyllä tätä kehitysapua, kun sitä tällä tavalla jaetaan... Minä olen itse ollut joskus semmoisessa projektissa mukana, ja kuinka ollakaan, mihin se meni? Sinne viidakkoon laitettiin koneet ja opetettiin lähinnä mars-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

silauluja, työväenlauluja niille ihmisille, eikä opetettu käyttämään niitä koneita. Minä sain heille, että se tuo leivän suuhun, kun ruvetaan käyttämään noita ja ruvetaan tekemään töitä eikä marssita eikä lauleta. Se ei hyödytä ketään.

Ja sitten vielä: Jos minä saisin noista kehitysrahoista päättää, niin niitä laitettaisiin pakolaisleireille Syyriaan, Irakiin ja sinne kaikki järjestelmät pystyyn, lähelle miljardi euroa, niin varmasti ovat asiat kunnossa. Ne pitää kohdentaa eikä hajauttaa tuonne poliittisiin järjestelmiin. Sinne uppoavat kaikki, ja perille ei mene kuin prosentti. Jos sen oikein kohdentaa, kehitysapu nimenomaan sinne pakolaisleireille kaikki, ja sinne terveydenhuoltojärjestelmä, koulutusjärjestelmä, ne saadaan tuommoisella rahalla varmasti kuntoon, ja ongelma ei ole täällä sitten. Mutta kun jotkut ovat aikanaan tehneet näistä kehitysapuhommista tämmöistä oman kilven kiillottamista, että nyt sinne on annettu ja tuonne on annettu ja tuonekin vielä, se on tehotonta hommaa. Mutta jos kuuntelisitte perussuomalaisen Hakkaraista, niin sitten rupeaisi toimimaan tämä homma. Ongelma lähtisi täältä pois, ja siellä hoidettaisiin ongelmaa, eikä olisi oman kilven kiillottamista.

19.41 Mika Raatikainen ps: Arvoisa herra puhemies! Täällä sosialidemokraattien edustaja puhui kehitysavusta ja turvapaikanhakijoista ja näitten hintojen tai summien välisestä suhteesta. Kun minä nyt kuitenkin kymmenen vuotta olen Lähi-idässä ollut tekemässä vähän sen suuntaisia töitä ja joskus ollut vähän ihmisoikeuksistaikin luennoimassa ympäri maailmaa, niin minun mielestäni, jos ajatellaan sitä, että käytetään x määrä euroja, ja sitä, paljonko sillä saadaan hyötyä, niin kyllä sitä hyötyä saadaan aika paljon enemmän paikan päällä kuin raahaamalla ihmisiä tänne. Yhden päivän kustannuksilla täällä jossain vokissa voidaan elättää siellä jotain perhettä suunnilleen kuukausi. Se on suhdeluku. Näitä kannattaa miettiä, missä saadaan eniten hyötyä sille rahalle.

19.41 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Tästä en puhunut, vaan puhuin siitä, kun esimerkiksi sanotaan, että turvapaikanhakijoilla ei saa olla oikeutta tulla tänne ennen kuin heitä edes tutkitaan, ja sitten taas toisaalta sanotaan, että rahaa pitää antaa sinne pakolaisleireille, mutta näinhän ei tehdä, koska kehitysapua leikataan. Totesin vain tämän asian. On erittäin hyvä, jos hallitus, jossa olette mukana, toimii toisella tavalla eli sitä rahaa menee myös pakolaisleireille todella kurjassa asemassa ja tilanteessa oleville ihmisille.

Halusin myös vastata väitteeseen siitä, että sosialidemokraatit keksivät sen, että Sitran taseesta otetaan näihin investointeihin, siitä syystä, että Sitrassa oli kehitelty tätä työnäyteasiaa. Ehkä tässä aikataulu menee vähän vinksalleen, koska meillähän oli tämä ajatus, niin kuin tekin totesitte sen, jo viime vuoden vaihtoehtobudjetissa. Työnäytteestä ryhdyttiin keskustelemaan viime keväänä.

Sitten sanon vielä tästä elinkeinonharjoittajien yrittäjävähennyksestä. Me olemme puhuneet siitä, että hyöty siitä vähennyksestä ei mene pienille yrityksille, emme siitä, että Suomessa on paljon pieniä yksinyrittäjäyrityksiä, vaan siitä, että se hyöty tästä vähennyksestä ei mene näille pienille yrityksille vaan kaksi suurinta tulodesiiliä yrittäjistä saa oliko se 80 vai 75 prosenttia koko hyödyistä.

19.43 Hannakaisa Heikkinen kesk: Arvoisa herra puhemies! Se hyöty varmaan menee myös suhteessa siihen, mikä se yrityksen tulonmuodostus on, ja minä uskon, että mitä pienempi yritys on, niin sitä tärkeämpää heille on se hyöty saada. (Riitta Myllerin välihuuto).

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

Arvoisa puhemies! Haluan sen kertoa, että minä ymmärsin täysin oikein edustaja Myllerin kritiikin kehitysapuun liittyen tai sen, mitä hän puhui tässä aiemmin käydyssä debattissa, johon en ole vielä osallistunut. On ihan aiheellista kritisoida sitä, jos samaan aikaan kehitysapua leikataan ja sitten mietitään, miten me hoidamme turvapaikanhakijoitten asioita täällä taikka toisaalla. Ja sen haluan muistuttaa myöskin, että vaikka varmasti jotakin kritisoitavaa Suomenkin kehitysavussa on ja sen kohdentamisessa — on voitu osoittaa, että se ei ole aina mennyt sinne, minnekä suomalaiset ovat sen halunneet — niin kaiken kaikkiaan suomalaiset kehitysavun tekijät ovat olleet erittäin haluttuja kumppaneita kansainvälisesti erilaisten projektien toteuttamisessa kehityskohteissa.

Tämä varmasti korostuu edelleenkin, kun vaikka näitä kehitysapuja leikataan, niin siinä rinnalla tehdään myös hyvääkin asiaa, elikkä yhä enemmän halutaan katsoa, miten se se apu päättyy siihen, mihinkä on haluttu, ja miten niillä euroilla saadaan mahdollisimman hyvä tulos. Ja totta on, että silloin kun me saamme voimaannutettua niitä ihmisiä, joille se kehitysapu halutaan kohdentaa, että he pystyvät tekemään omaa yritystoimintaa, koulutautumaan, valtaistumaan kaiken kaikkiaan elämässä, niin se on sitä parasta ja kestäväintä kehitysapua.

19.45 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! Silloin kun sosialidemokraatit olivat hallituksessa ja kehitysministerin salkkua kantoivat, niin olisi ilmeisesti pitänyt sitten Suomen kehitysyhteistyörahoja ohjata Irakiin ja Syyriaan ja näin estää niillä rahoilla se sota, mikä siellä on, ja sitten se pakolaisvirta, mikä siellä on syntynyt. Mutta ettepä tehneet näin. Toisaalta siellä on aika monia rikkaita öljyvaltioita, joissa käydään sotaa, ja ei sitä kyllä kehitysyhteistyörahoilla pystytä estämään. Meidän kehitysyhteistyö suuntautuu vähän muualle, ja sillä tehdään pääosin hyvää työtä.

Mutta nämä pakolaisten, maahanmuuttajien nyt aiheuttamat kustannukset tänä ainoana vuonna ovat yli miljardi. Sen järkevä käyttäminen, niin kuin edustaja Raatikainen hyvin asiantuntijana sanoi, on tärkeää. Ja meillä täytyy olla, niin kuin hallitus on myös katsonut, sellainen maahanmuuttopolitiikka, että Suomi ei ole houkutteleva. Silloin meille ei tule tänne maahanmuuttajia ja meillä ei ole tarvetta niin paljon leikata mitään määrärahoja, pystytään jopa kehitysyhteistyötä järkevästi tekemään siltä osin, kun päätetään poliittisesti sitä tehdä. Eli johdonmukaisuutta sosialidemokraateilta kyllä odottaisin. (Riitta Myller: No tuota en ymmärtänyt!) — No joo, minä uskon, että te ette ymmärtänyt, mutta katsokaa, mitä olette tehneet, eli ette ole panneet rahoja sinne. Nyt voisitte sanoa, mikä maa on seuraava sodan kohde, niin lähetettäisiin sinne rahoja.

Sitrasta sanoisin, että nyt sosialidemokraateilla on sama menettely Sitran suhteen kuin teillä oli viime kaudella kuntien osalta. Te leikkasitte kuntien valtionosuuksia äärettömän rajusti, ja kunnat velkaantuivat 7 miljardia. Se ei ollut mitään säästöä siis vaan velkavastuun siirtämistä kunnille, ja tämä ei ole viisasta politiikkaa.

19.48 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa puhemies! Tuosta kehitysavusta vielä, että kun se hajaantuu tuolla tavalla, siitä ei ole mitään hyötyä. Valiokunta viedään sinne kaivon luokse, että tässä nyt on tapahtunut ja saatu hyvää aikaan, ja sitten todetaan täällä, että tällainen on tapahtunut. Mutta jos se tehdään niin kuin pitää, niin siitä on hyötyä, ja jos se miljardi, mitä pistetään näihin turisteihin, laitettaisiin pakolaisleirille, järjestetään sinne koulutus, sairaanhoito ja niin edelleen, niin sillä on tehoa. Mutta siinä on ihmeellinen juttu vielä semmoinen, että muistaakseni Jordaniassa — korjatkaa, jos se on joku muu maa — on pa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2016 vp

kolaisleiri, mihin on muun muassa SPR laittanut miljoonia, kymmeniä miljoonia, euroja, siellä on ilmastoinnit, koulutusjärjestelmä, sairaanhoitojärjestelmä ja kaikki, ja ei ole pakolaisia. Miten ne miehet osaavat tulla tänne? He ovat siellä leireillä ja tällä lailla, näytetään semmoista kuvaa. Kuitenkin siinä on vieressä tällainen paikka, niin jotenkin tuntuu... Ja Bahrainissa muistaakseni — täytyy korjata sitten myöhemmin — on yksi maailman rikkaimpia paikkoja, ja yhtään pakolaista ei otettu. Muun muassa rauhan uskonnon edustajat ovat samaan aikaan sijoittamassa tähän Helsingin moskeijaan rahaa. Ihmettelen tätä logiikkaa, mikä sikäläisillä ihmisillä on. Olisikohan tuossa semmoinen tilanne, että käyttävät meidän hyväntahtoisuuttamme hyväkseen? Ja tähän pitää pystyä puuttumaan. Todennäköisesti käyttävät.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.